

Evaluace individuálních systémových projektů podpořených z PO 3 OP VVV-II“ Část III: Evaluační okruh D – Evaluace projektu KSH

4. Průběžná zpráva

Datum: 31. 12. 2021

Evaluation Advisory
Central Europe

Zpracovatel:

Evaluation Advisory CE s.r.o.
Křižíkova 70b, 612 00 Brno IČ:
25342282

Zadavatel:

Česká republika - Ministerstvo školství, mládeže
a tělovýchovy
Karmelitská 529/5
Praha 1 118 12, IČ: 00022985

Obsah

Obsah.....	2
1 Manažerské shrnutí.....	6
1 Úvod a kontext zprávy.....	8
1.1 Účel zprávy	8
1.2 Cíle a zaměření projektu KSH	8
2 Shrnutí postupu realizace a postupu na další období.....	9
1.3 Zaměření evaluačních aktivit.....	9
1.4 Terénní šetření	9
1.5 Shrnutí postupu na další období	10
3 Zjištění a odpovědi na evaluační otázky.....	12
Vyhodnocení EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?.....	13
Vyhodnocení EO D.2: Jaký přínos vnímají jednotlivé typy klíčových aktérů z klíčových výstupů KA2 (nebo jejich dílčích částí)?	32
Vyhodnocení EO D.3: V jaké míře jsou nové nástroje a upravený elektronický systém pro hodnocení klíčových kompetencí žáků vzniklé v KA3 pro pedagogy srozumitelné a využitelné?	32
Vyhodnocení EO D.4: Do jaké míry považují stěžejní aktéři počátečního vzdělávání výstup (nebo jeho dílčí části) projektu v KA4 „Komplexní metodika k monitorování a vyhodnocování spravedlivosti vzdělávacího systému a škol v ČR“ za využitelný a proč?	32
Vyhodnocení EO D.5: Do jaké míry považují stěžejní aktéři počátečního vzdělávání a tvůrci vzdělávacích politik „Sekundární analýzy inspekčních dat“ vzniklé v KA5 za využitelné a proč?	32
Vyhodnocení EO D.6: Jak probíhá spolupráce s ostatními IPs a IPo v KA7 a jakých společných výsledků bylo dosaženo?.....	33
Vyhodnocení EO D.7: Jaké byly nezamýšlené dopady projektu KSH?	38
4 Závěry a doporučení.....	39
4.1 Hlavní závěry a doporučení	39
4.2 Doporučení ve vazbě na závěry.....	41
5 Zhodnocení zapracování doporučení z předchozí zprávy	42
6 Seznam použitých zdrojů a literatury.....	44
7 Přílohy.....	45

SEZNAM ZKRATEK

APIV	Akční plán inkluzivního vzdělávání
ASZ	Agentura sociálního začleňování
ČAPV	Česká asociace pedagogického výzkumu
ČŠI	Česká školní inspekce
ČUZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
CAWI	Metoda sběru dat – dotazování prostřednictvím elektronického dotazníku (Computer Assisted Web Interviewing)
CATI	Metoda terénního šetření – telefonický rozhovor
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
EO	Evaluační okruh
ESF	Evropský sociální fond
HA	Hodnotící aktivity (jinak také jako KKP)
IDI	Individuální hloubkový rozhovor
I-KAP	Implementace Krajského akčního plánu
IKV-ASZ	Projekt Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami
InspIS SET	Inspekční systém elektronického testování (informační systém ČŠI)
InspIS ŠVP	Informační systém ČŠI - modul pro práci se ŠVP (Školní vzdělávací plán)
IPs	Individuální projekt systémový OP VVV
KA	Klíčová aktivita projektu (KA1 až KA8)
KAP	Krajský akční plán
KK	Klíčové kompetence
KKP	Komplexní kompetenční projekty
KSH	Projekt Komplexní systém hodnocení
MAP	Místní akční plán
MAS	Místní akční skupina
MO	Monitorovací období projektu KSH
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSC2014+	Monitorovací systém čerpání fondů Evropské unie
MŠ	Mateřská školy
MŠMT	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
NIQES	Projekt Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v České republice
NNO	Nestátní neziskové organizace
NPI ČR	Národní pedagogický institut České republiky
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum vývoj a vzdělávání

P-KAP	Projekt Podpora krajského akčního plánování
PIP	Příklady inspirativní praxe
PISA	Mezinárodní šetření (Programme for International Student Assessment)
PIRLS	Mezinárodní šetření (Progress in International Reading Literacy Study)
PO	Prioritní osa
PPUČ	Projekt Podpora práce učitelů
PZ	Průběžná zpráva/zprávy v roce 2019 (2x), 2020, 2021
RIP	Regionální informační panely
ŘO	Řídící orgán
SRP	Projekt Strategické řízení a plánování ve školách a v územích
SYPO	Projekt Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů
ŠVP	Školní vzdělávací plán
TALIS	Mezinárodní šetření (Teaching and Learning International Survey)
TIMSS	Mezinárodní šetření (Trends in International Mathematics and Science Study)
VŘ	Výběrové řízení
ZD	Zadávací dokumentace
ZoR	Zpráva o realizaci
ZŠ	Základní škola
ZZ	Závěrečná zpráva

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled plnění indikátorů projektu KSH	20
---	----

Seznam grafů

Graf 1: Hodnocení školení ze strany účastníků: InspIS ŠVP mateřské školy (% podíl odpovědí)	26
Graf 2: Hodnocení školení ze strany účastníků: InspIS ŠVP základní školy (% podíl odpovědí)	27

1 Manažerské shrnutí

Evaluace systémových a koncepčních projektů z výzev PO 3 OP VVV II, Část III: Evaluační okruh D – Evaluace projektu KSH je dlouhodobou evaluací, která se zaměřuje na vyhodnocení postupu realizace a přínosů projektu Komplexní systém hodnocení (KSH¹). Projekt KSH je realizován Českou školní inspekcí (ČŠI). Cílem projektu je na všech úrovních vzdělávacího systému a na základě vyvinutých metod, postupů a nástrojů²:

- propojit procesy externího a interního hodnocení,
- sdílet představu o kvalitě ve vzdělávání,
- hodnotit komplexně všechny části národního kurikula,
- budovat kulturu hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání s ohledem na socioekonomický a teritoriální kontext,
- důsledně využívat a interpretovat disponibilní inspekční data (vzešlá z národních i mezinárodních aktivit) týkající se vzdělávání.

Projekt KSH zahrnuje celkem osm klíčových aktivit:

KA1 Řízení projektu

KA2 Propojení externího a interního hodnocení škol a školských zařízení a tvorba příkladů inspirativní praxe

KA3 Hodnocení klíčových kompetencí

KA4 Monitorování úrovně spravedlivosti ve vzdělávacím systému

KA5 Sekundární analýzy inspekčních dat

KA6 Implementace nových hodnotících postupů a metod

KA7 Spolupráce s ostatními IPs a IPO v oblasti zvyšování kultury hodnocení

KA8 Evaluace

Tato evaluace je realizována v celém průběhu realizace projektu KSH s plánovanými čtyřmi Průběžnými zprávami (PZ) a Závěrečnou zprávou (ZZ)³. V rámci této 4. Průběžné zprávy (PZ) se evaluace v souladu se zadávacími podmínkami zaměřila na vyhodnocení následujících evaluačních otázek:

- EO D.1 Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?
- EO D.6 Jak probíhá spolupráce s ostatními IPs a IPO v KA7 a jakých společných výsledků bylo dosaženo?
- EO D.7 Jaké byly nezamýšlené dopady projektu KSH?

Hodnocení bylo založeno na analýze informací a údajů uváděných ve čtvrtletních Zprávách o realizaci projektu KSH (poslední dostupná 18. zpráva zahrnovala stav k červenci 2021) a dalších informací v informačním systému (zejména plnění indikátorů) a terénním šetření zahrnujícím zejména hloubkové rozhovory se zástupci realizátora ČŠI (hlavní projektová manažerka a manažeři všech klíčových aktivit), členy interní oponentní skupiny a zástupci dalších systémových projektů (IPs). Hloubkové rozhovory byly realizovány v průběhu prosince roku 2021 a umožnily doplnění informací dostupných ze Zpráv o realizaci projektu a kvalitativní vyhodnocení postupu realizace projektu.

¹ Registrační číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000751

² Převzato ze specifikace projektu KSH v zadávací dokumentaci zakázky na řešenou evaluaci

³ 1. PZ byla předložena v květnu roku 2019, 2. PZ v říjnu roku 2019, 3. PZ v říjnu roku 2020, tato 4. PZ v prosinci 2021, ZZ bude předložena ve 3. čtvrtletí roku 2022.

Na základě dostupných informací a zjištění z terénních šetření (hloubkových rozhovorů se zapojenými aktéry) lze konstatovat, že projektové aktivity nadále probíhají v potřebném rozsahu a dle plánovaného harmonogramu a s ohledem na dosavadní postup realizace projektu lze předpokládat naplnění projektových cílů. Pro překážky, které se v průběhu realizace projektu vyskytly, a identifikovaná rizika volil realizátor vhodná opatření tak, aby nebylo ohroženo plnění plánovaného harmonogramu a cílů projektu. Interní evaluace je vhodně integrována do projektových aktivit a její výstupy jsou využívány a reflektovány při následné realizaci projektu. Při tvorbě výstupů je kladen důraz na systém recenzního řízení a zapojení interní oponentní skupiny s tím, že všichni zapojení aktéři vyzdvihují relevanci podnětů, které od recenzentů dostávají.

Externí vlivy v podobě situace ohledně pandemie COVID-19 a změny v harmonogramech mezinárodních šetření ovlivnily harmonogram u aktivit KA2 (realizace mezinárodních šetření), KA5 (sekundární analýzy dat z mezinárodních šetření), KA3 (realizace pilotního ověření nástrojů pro hodnocení klíčových kompetencí) a KA6 (realizace školení a vzdělávání). V důsledku toho bylo přikročeno k prodloužení realizace projektu s termínem finalizace projektových výstupů do 31. 7. 2022.

Spolupráce s ostatními IPs a IPo a projektem KSH probíhá v rámci KA7 pravidelně na bázi formálních a neformálních setkání. Mezi projekty probíhá výměna informací a jsou sdíleny výstupy. Výstupy projektu KSH jsou předávány a dále uplatňovány na úrovni MAP a KAP (oblast formativního hodnocení) a v dalších projektech. Úzká spolupráce projektu KSH probíhá zejména s projekty SYPO⁴ (v rámci metodických kabinetů) a PPUČ⁵ (příprava odborných panelů).

Aktuální zjištění opakovaně vyzdvihla otázku role MŠMT ve vztahu k IPs. Zástupci IPs deklarují zájem o vyšší zapojení MŠMT v oblasti systematizace výstupů projektů. Tato otázka nabývá nyní na relevanci zejména s ohledem na postupné ukončování projektů a požadavku zajištění udržitelnosti dosažených výsledků a také v souvislosti s přípravou a nastavením nového programového období.

⁴ Projekt SYPO: Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů realizovaný NPI ČR

⁵ Projekt PPUČ: Podpora práce učitelů realizovaný NPI ČR

1 Úvod a kontext zprávy

1.1 Účel zprávy

Předmětem evaluační je průběžné sledování a vyhodnocování postupu realizace projektu včetně naplňování jeho stanovených cílů a vyhodnocování souladu průběhu realizace s nastavením uvedeným v žádosti o podporu. Předkládaná 4. Průběžná zpráva odráží vyhodnocení stavu realizace projektu KSH k červenci 2021 na základě informací obsažených v informačním systému a čtvrtletních Zprávách o realizaci projektu KSH (poslední dostupná je zpráva číslo 18). Na základě hloubkových rozhovorů s aktéry zapojenými do realizace projektu, které byly realizovány v průběhu prosince roku 2021, pak bylo možné kvalitativní vyhodnocení postupu realizace projektu ke stavu do konce listopadu roku 2021.

1.2 Cíle a zaměření projektu KSH

Cílem projektu „Komplexní systém hodnocení“ (KSH) je dokončit proces propojení externího a interního hodnocení škol a školských zařízení na všech dílčích úrovních (který byl započat v rámci předešlých projektů, především NIQES financovaného z OP VK), podpořit sdílení představy o kvalitě ve vzdělávání a dotvořit systém hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání s ohledem na socioekonomický a teritoriální kontext. V rámci projektu budou vytvořeny nové metody, postupy a nástroje pro hodnocení klíčových kompetencí.

Projektová charta KSH byla předložena již na 2. jednání monitorovacího výboru OP VVV a v září 2015 byla schválena. V následujícím období se ovšem vyskytly externí i interní vlivy, které způsobily zpoždění přípravy žádosti o podporu. Realizace projektu byla nakonec zahájena 1. 2. 2017. Na základě prodloužení doby realizace projektu je nyní plánováno ukončení projektu na 30. 11. 2022 s tím, že výstupy projektu by měly být finalizovány do 31. 7. 2022.

Projekt je realizován prostřednictvím osmi klíčových aktivit, přičemž věcnými aktivitami zaměřenými na změnu stavu hodnocení škol jsou KA2–6, na které navazuje KA7, jejímž cílem je propojovat poznatky z realizace projektu s dalšími systémovými projekty (IPs).

Klíčové aktivity projektu KSH:

KA1 Řízení projektu

KA2 Propojení externího a interního hodnocení škol a školských zařízení a tvorba příkladů inspirativní praxe

KA3 Hodnocení klíčových kompetencí

KA4 Monitorování úrovně spravedlivosti vzdělávacího systému

KA5 Sekundární analýzy inspekčních dat

KA6 Implementace nových hodnotících postupů a metod

KA7 Spolupráce s ostatními IPs a IPo v oblasti zvyšování kultury hodnocení

KA8 Evaluační

2 Shrnutí postupu realizace a postupu na další období

1.3 Zaměření evaluačních aktivit

Postup evaluátora a zaměření 4. Průběžné zprávy (PZ) vychází z požadavků Zadávací dokumentace a evaluační matice zpracované ve Vstupní zprávě. V rámci 4. PZ se hodnocení v souladu s požadavky zadávací dokumentace primárně zaměřilo na řešení následujících evaluačních otázek:

- EO D.1 Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?
- EO D.6 Jak probíhá spolupráce s ostatními IPs a IPo v KA7 a jakých společných výsledků bylo dosaženo?
- EO D.7 Jaké byly nezamýšlené dopady projektu KSH?

1.4 Terénní šetření

Rozsah šetření vychází z požadavků zadávací dokumentace a nabízeného řešení a konkrétně pak vychází z plánu aktivit vymezených ve Vstupní zprávě s tím, že respektuje aktuální situaci v postupu realizace projektu. Rozsah a způsob realizace šetření byl průběžně konzultován a odsouhlasen ze strany zadavatele.

S ohledem na dosavadní fázi realizace projektu a řešené evaluační otázky relevantní pro 4. Průběžnou zprávu se evaluace zaměřila na vyhodnocení procesních otázek ve vztahu k postupu realizace projektu a jeho směřování k plnění cílů. Cílem terénního šetření tak bylo, s ohledem na požadavky zadávací dokumentace a nabízeného řešení, oslovit relevantní aktéry zapojené do realizace projektových aktivit a aktéry, kteří mají kompetence a informace pro formulování svých očekávání ve vztahu k projektovým aktivitám. **Terénní šetření pro 4. Průběžnou zprávu se kromě vyhodnocení postupu realizace zaměřilo také na vymezení cílových skupin a očekávaných přínosů realizovaných aktivit s cílem připravit rámec pro vyhodnocení výsledků a dopadů projektu KSH, které budou předmětem Závěrečné zprávy⁶.**

Vyhodnocení evaluačních otázek ve 4. Průběžné zprávě navazuje na zjištění z předchozích šetření realizovaných pro 1., 2. a 3. Průběžnou zprávu. Tato zjištění byla dále aktualizována a doplněna pro účely 4. Průběžné zprávy zejména o hloubkové individuální rozhovory formou telefonických rozhovorů. Volba hloubkových rozhovorů jako vhodné metody pro terénní šetření byla zvolena s ohledem na potřebu získat od respondentů kvalitativní informace. Do šetření byli, s ohledem na řešené evaluační otázky, zahrnuti hlavní představitelé realizovaných KA, tj. osloveni byli všichni manažeři KA a hlavní projektová manažerka. Dále byli osloveni vybraní zástupci interní oponentní skupiny a zástupci spolupracujících IPs a IPo. Konkrétně byli osloveni:

- Hlavní projektová manažerka projektu KSH

⁶ Závěrečná zpráva bude předložena ve 3. čtvrtletí roku 2022

- Manažeři všech klíčových aktivit (KA2, KA3, KA4, KA5, KA6, KA7 a KA8 – evaluační)
- Zástupci interní oponentní skupiny (oslovení dvou klíčových členů, kteří se v hodnoceném období podíleli na zpracování většiny oponentních posudků)
- Zástupci jiných IP a IPo spolupracujících s projektem KSH (zástupci projektů APIV-A, APIV-B, PPUČ, SYPO, P-KAP, MAP).

Přehled provedených šetření:

Metoda	Respondent	Vazba na EO	Počet respondentů	Termín
Hlubkový telefonický rozhovor CATI	Hlavní projektová manažerka projektu KSH	D.1, D.6	1	13. 12. 2021
Hlubkový telefonický rozhovor CATI	Manažer KA2	D.1	1	7. 12. 2021
Hlubkový telefonický rozhovor CATI	Manažer KA3	D.1	1	13. 12. 2021
Hlubkový telefonický rozhovor CATI	Manažer KA4	D.1	1	16. 12. 2021
Hlubkový telefonický rozhovor CATI	Manažer KA5	D.1	1	10. 12. 2021
Hlubkový telefonický rozhovor CATI	Manažerka KA6	D.1	1	10. 12. 2021
Hlubkový telefonický rozhovor CATI	Manažerka KA7	D.1, D.6	1	10. 12. 2021
Hlubkový telefonický rozhovor CATI	Manažer KA8 Evaluační	D.1	1	14. 12. 2021
Skupinový rozhovor (on-line)	Zástupci MŠMT sekce IV	D.1, D.6	3	15. 2. 2022
Hlubkový telefonický rozhovor CATI	Zástupci interní oponentní skupiny	D.1	2	16. 12. 2020
Hlubkový telefonický rozhovor CATI	Zástupci jiných IP a IPo spolupracujících s projektem KSH (zástupci projektů APIV-A, APIV-B, PPUČ, SYPO, P-KAP, MAP)	D.6	6	6. - 4. 12. 2021

1.5 Shrnutí postupu na další období

Pro Závěrečnou správu s termínem odevzdání ve 3. čtvrtletí roku 2022 se šetření a hodnocení v souladu s požadavky zadávací dokumentace zaměří na řešení následujících evaluačních otázek:

- EO D.1 Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?
- EO D.6 Jak probíhá spolupráce s ostatními IP a IPo v KA7 a jakých společných výsledků bylo dosaženo?
- EO D.7 Jaké byly nezamýšlené dopady projektu KSH?

- **EO D.2 Jaký přínos vnímají jednotlivé typy klíčových aktérů z klíčových výstupů KA2 (nebo jejich dílčích částí)?**
- **EO D.3 V jaké míře jsou nové nástroje a upravený elektronický systém pro hodnocení klíčových kompetencí žáků vzniklé v KA3 pro pedagogy srozumitelné a využitelné?**
- **EO D.4 Do jaké míry považují stěžejní aktéři počátečního vzdělávání výstup (nebo jeho dílčí části) projektu v KA4 „Komplexní metodika k monitorování a vyhodnocování spravedlivosti vzdělávacího systému a škol v ČR“ za využitelný a proč?**
- **EO D.5 Do jaké míry považují stěžejní aktéři počátečního vzdělávání a tvůrci vzdělávacích politik „Sekundární analýzy inspekčních dat“ vzniklé v KA5 za využitelné a proč?**
- **D.6 Jak probíhá spolupráce s ostatními IPs a IPo v KA7 a jakých společných výsledků bylo dosaženo?**
- **EO D.7 Jaké byly nezamýšlené dopady projektu KSH?**

Pro vyhodnocení výše uvedených evaluačních otázek do Závěrečné zprávy se v rámci terénního šetření předpokládá oslovení následujících skupin respondentů:

- Zástupce projektového týmu (realizátor) – hlavní projektový manažer, evaluátor projektu
- Manažeři KA
- *po dohodě* Zástupce Řídícího orgánu OP VVV (projektový administrátor)
- Zástupci expertní oponentní skupiny
- Zástupci cílových skupin/uživatelé výstupů projektu

3 Zjištění a odpovědi na evaluační otázky

V souladu s nastavením postupu realizace ve Vstupní zprávě se v rámci 4. Průběžné zprávy evaluace zaměřila na řešení následujících evaluačních otázek:

EO D.1 Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?

Dílčí evaluační otázky:

- D.1.1. Odpovídá realizace klíčových aktivit a zpracování výstupů naplánovanému harmonogramu a aktuálním potřebám realizace projektu?
- D.1.2. Do jaké míry je dosahováno cílů projektu KSH v souvislosti s žádoucími pěti změnami stávajícího stavu?
- D.1.3. Existují rizika, která ohrožují realizaci projektu a dosažení cílů?
- D.1.4. Odpovídá průběh evaluačních činností v projektu dobré evaluační praxi?
- D.1.5. Probíhá realizace KA6 Implementace nových hodnotících postupů a metod v očekávaném rozsahu a kvalitě?
- D.1.6. Považují zapojení aktéři počátečního vzdělávání možnosti ke spolupráci za přínosné?
- D.1.7 V jakém rozsahu je využívána zpětná vazba od regionálních konzultantů ČŠI?
- D.1.8. Jaký je přínos činnosti expertní oponentní skupiny v rámci interní evaluace projektu?
- D.1.9. Co v průběhu projektu považuje realizační tým za největší bariéry úspěšné realizace?

EO D.6: Jak probíhá spolupráce s ostatními IPs a IPo v KA7 a jakých společných výsledků bylo dosaženo?

EO D.7 Jaké byly nezamýšlené dopady projektu KSH?

Vyhodnocení EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?

Vyhodnocení EO D.1 vychází z provedené analýzy informací a údajů uváděných ve čtvrtletních Zprávách o realizaci projektu KSH (poslední zahrnutá 18. zpráva popisovala stav k 31. 7. 2021) včetně informací obsažených ve 4. Průběžné sebehodnotící zprávě a dalších informací v informačním systému (zejména plnění indikátorů). Získané informace ve zprávách byly ověřeny a doplněny v rámci individuálních rozhovorů se zástupci realizátora ČŠI (hlavní projektová manažerka, manažeři KA2, KA3, KA4, KA5, KA6, KA7, KA8) a zástupci interní oponentní skupiny.

S ohledem na řešené evaluační otázky v této zprávě (EO D.1, EO D.6 a EO D.7) se hodnocení zaměřilo na celkový postup realizace v jednotlivých klíčových aktivitách s tím, že ve větším detailu a hloubce pak byla hodnocena realizace KA6, KA7 (v návaznosti na řešení EO D 1.5. a D.6). Na vyhodnocení postupu realizace v rámci KA2, KA3, KA4 a KA5 se podrobněji zaměřily předchozí Průběžné evaluační zprávy s tím, že vyhodnocení výsledků a dopadů realizace projektu bude následně předmětem Závěrečné zprávy.

EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?

D.1.1. Odpovídá realizace klíčových aktivit a zpracování výstupů naplánovanému harmonogramu a aktuálním potřebám realizace projektu?

Tato část hodnocení se zaměřuje na ověření souladu postupu realizace jednotlivých klíčových aktivit s plánem realizace projektu a ověření, zda jsou zajištěny aktuální potřeby pro řádnou realizaci projektu. Tato evaluační podotázka se zaměřuje zejména na procesní stránku realizace projektu s tím, že věcné kvalitativní hodnocení (plnění cílů a přínosy pro cílové skupiny) je předmětem EO D.1.2 (účelnost) a hodnocení užitečnosti pro cílové skupiny pak předmětem EO D.2, D.3, D.4, D.5⁷. Aktuální stav realizace jednotlivých plánovaných aktivit a výstupů projektu byl vyhodnocen na základě plnění předpokládaného harmonogramu postupu realizace projektu (dokument: „Přehled klíčových výstupů k naplnění produktových indikátorů ESF“) a hloubkových rozhovorů s aktéry zapojenými do realizace projektu (hlavní projektová manažerka, manažer KA2, KA3, KA4, KA5, KA6, KA7, KA8).

Pro účely hodnocení v rámci 4. Průběžné zprávy došlo k aktualizaci postupu realizace projektových aktivit a vyhodnocení pokroku v realizaci projektu oproti předchozímu stavu (ve 3. Průběžné zprávě byl hodnocen stav postupu realizace projektu k červenci roku 2020).

Podrobné vyhodnocení postupu a naplňování plánovaných aktivit v jednotlivých KA je předmětem přílohy 1 - Technická zpráva.

Podrobné vyhodnocení postupu realizace věcných KA bude předmětem Závěrečné zprávy, která bude předložena ve 3. čtvrtletí 2022.

Odpověď na evaluační otázku

Na základě informací a výstupů prezentovaných ve Zprávách o realizaci projektu KSH (poslední dostupná ZoR č. 18 k 31. 7. 2021) a informací doplněných od manažerů klíčových aktivit projektu (stav k listopadu 2021) může být shrnut následující stav realizace projektu:

⁷ Tyto evaluační otázky byly předmětem hodnocení v rámci předchozích Průběžných zpráv a následně budou vyhodnoceny v Závěrečné zprávě v roce 2022.

Postup v rámci KA2 Propojení externího a interního hodnocení škol a školských zařízení a tvorba příkladů inspirativní praxe

Finalizace výstupů KA2 byla posunuta z plánovaného termínu 31. 10. 2021 na 31. 7. 2022 (schváleno v rámci prodloužení celkové realizace projektu). Důvodem byl posun termínů mezinárodních šetření (dáno na mezinárodní úrovni). V posunutém termínu budou dokončeny všechny plánované výstupy. Dosud byly v rámci aktivity publikovány zprávy o přípravě a realizaci mezinárodních šetření TIMSS 2019, PISA 2021, PIRLS 2021 a uveřejněny Publikace k uvolněným úlohám z šetření PISA 2015, TIMSS 2015, PIRLS 2016.

Finalizace Metodiky propojení externího a interního hodnocení škol a Příkladů inspirativní praxe škol byly dokončeny v plánovaném termínu (podzim 2021).

KA3 Hodnocení klíčových kompetencí

Finalizace výstupů KA3 byla posunuta z plánovaného termínu 31. 10. 2021 na 31. 7. 2022 (schváleno v rámci prodloužení celkové realizace projektu).

Výběrové řízení na úpravu elektronického informačního systému (modul integrovaný se stávajícími elektronickými systémy České školní inspekce, umožňující hodnotit úroveň klíčových kompetencí) bylo ukončeno (podpis smlouvy září 2021). Posun v realizaci výběrového řízení by neměl, dle informací od manažera KA, ovlivnit zajištění dokončení úprav systému v prodlouženém harmonogramu realizace KA.

Metodiky interního a externího hodnocení klíčových kompetencí jsou dle informací od manažera KA v současné době dokončovány. Ze 420 plánovaných komplexních kompetenčních projektů neboli hodnotících aktivit (tzv. Soubor hodnotících nástrojů) bylo ke konci listopadu 2021 dokončeno necelých 400. Všechny hodnotící aktivity, dle informací od manažera KA, budou připraveny k pilotáži, která je plánována na jaro 2022.

KA4 Monitorování úrovně spravedlivosti vzdělávacího systému

Finalizace výstupů KA4 byla posunuta z plánovaného termínu 31. 10. 2021 na 31. 1. 2022.

Ucelený systém indikátorů spravedlivosti na úrovni školy, Metodika k monitorování a vyhodnocování spravedlivosti vzdělávacího systému v ČR a Mapa sociálně-ekonomických a dalších podmínek pro MŠ a ZŠ v ČR jsou nyní dokončovány. Dokončení se předpokládá v posunutém harmonogramu do konce ledna 2022.

KA5 Sekundární analýzy inspekčních dat

V rámci KA5 byly v souladu s harmonogramem publikovány Sekundární analýzy dat z mezinárodních šetření PISA 2015, TIMSS 2015, PIRLS 2016. Nad rámec plánovaných aktivit pak byla zpracována Analytická zpráva krajských soustav ČR, Sekundární analýza dat z mezinárodního šetření PISA 2018, TALIS 2018. V rámci prodloužení realizace projektu KSH bude dodatečně připravena Sekundární analýza dat k propojení TALIS 2018 a PISA 2018 (TALIS-PISA link).

Metodika sběru a analýzy dat z výsledků interních a externích šetření, plošných i výběrových hodnocení a testování zahrnujících propojení externích hodnocení České školní inspekce a Sada typizovaných analytických nástrojů v prostředí standardních statistických programů vycházejících z metodiky byly dle informací od manažera KA dokončeny k listopadu 2021 (posun finalizace o jeden měsíc).

KA6 Implementace nových hodnoticích postupů a metod

Realizace vzdělávacích akcí a seminářů probíhá dle plánu i přes omezení spojená s pandemií COVID-19. K 31. 7. 2021 bylo proškolených 9 984 osob. S ohledem na pokračující zájem budou vzdělávací programy prodlouženy do roku 2022. Cíl 10 000 proškolených bude překročen.

S ohledem na prodloužení realizace projektu na rok 2022 byla posunuta realizace Regionálního informačního panelu a Závěrečné celostátní konference (termín realizace do 31. 7. 2022).

Podrobné vyhodnocení KA6 je předmětem EO D 1.5.

KA7 Spolupráce

Spolupráce s ostatními IPs a IPo probíhá odpovídajícím až nadstandartním způsobem.

Podrobné vyhodnocení KA7 je předmětem EO D 6.

Postup realizace projektových aktivit probíhá v souladu s upraveným a schváleným harmonogramem projektu. Prodloužení realizace se dotýká původně plánovaného harmonogramu pilotního ověření hodnoticích nástrojů a tvorby metodiky u KA3⁸ a realizace mezinárodních šetření v rámci KA2, s dopadem do KA5 a KA6.

Posun v přípravě mezinárodních šetření byl ovlivněn mezinárodním kontextem a situací v návaznosti na pandemii COVID-19. V mezinárodním kontextu došlo k odložení některých pilotních šetření a dalších aktivit klíčových pro realizaci mezinárodních šetření.

Realizace klíčových aktivit a zpracování výstupů odpovídá aktuálním potřebám a upravenému harmonogramu realizace projektu. Posun harmonogramu realizace by ale neměl ohrozit dosažení očekávaných cílů projektu (blíže viz také EO D 1.2).

EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?

D.1.2. Do jaké míry je dosahováno cílů projektu KSH v souvislosti s žádoucími pěti změnami stávajícího stavu?

Hodnocení se v této části primárně zaměřuje na dosahování cílů KA (hodnocení účelnosti), konkrétně dosahování očekávaných změn stávajícího stavu tak, jak byly vymezeny v Projektové chartě.

Vyhodnocení této evaluační otázky vychází ze zjištění z řešení EO D.1.1 doplněné o posouzení relevance realizovaných aktivit a průběžných výstupů s ohledem na projektové cíle. Dále o výstupy a zjištění z kvalitativních zjištění z realizovaných terénních šetření a vyhodnocení postupu plnění projektových indikátorů. Podrobné vyhodnocení věcných KA (KA2 až KA5) bylo předmětem předchozích Průběžných zpráv a celkové vyhodnocení naplnění cílů (účelu) projektu bude předmětem hodnocení v Závěrečné zprávě⁹. Hodnocení v této (4. Průběžné zprávě) zprávě se zaměřilo zejména na identifikaci předpokládaných přínosů pro konkrétní cílové skupiny tak, aby poskytlo relevantní podklad pro následné vyhodnocení dosažených přínosů a naplnění cílů projektu, které budou předmětem řešení EO D.2 až D.5 do Závěrečné zprávy.

⁸ Finalizace Souboru hodnoticích nástrojů (zejména komplexních kompetenčních projektů) pro hodnocení jednotlivých klíčových kompetencí RVP ZV, Metodiky interního školního hodnocení klíčových kompetencí RVP ZV ve vhodném propojení s vybranými vzdělávacími oblastmi a Pilotáž hodnoticích nástrojů v novém integrovaném modulu IS je posunuta s termínem realizace do 31. 7. 2022

⁹ Předložení Závěrečné zprávy je plánováno na 3. čtvrtletí roku 2022.

Vazba realizovaných aktivit a průběžných výstupů na plánované výstupy projektu a předpokládané přínosy projektu jsou předmětem Přílohy 1 - Technická zpráva.

Předpokládané přínosy pro cílové skupiny a potenciál využití výstupů projektu

Předpokládané přínosy pro konkrétní cílové skupiny byly identifikovány na základě reálně dosažených výstupů, informací obsažených ve Zprávách o realizaci a řízených hloubkových rozhovorů s aktéry zapojenými do jejich přípravy. Identifikace tak vychází z aktuálních zjištění i předchozích šetření realizovaných při řešení EO D.2 až D.5 pro předchozí Průběžné zprávy.

KA2 Propojení externího a interního hodnocení škol a školských zařízení a tvorba příkladů inspirativní praxe

KA2 má dvě skupiny výstupů:

1. Výstupy z mezinárodních šetření
2. Metodika propojení externího a interního hodnocení škol včetně Popisů inspirativní praxe škol (PIP)

Potenciální uživatelé a přínosy výstupů mezinárodních šetření jsou zejména:

- Učitelé na školách
 - Využití uvolněných úloh ve výuce (prezentovány na školeních v rámci KA6)
 - Například inspirace pro rozvoj gramotností – využití úloh ze čtenářské, přírodovědné a matematické gramotnosti (PISA)
- Tvůrci vzdělávací politiky (MŠMT) a odborná veřejnost z oblasti vzdělávání
 - Využití zjištění z mezinárodních šetření pro tvorbu vzdělávací politiky
 - Ve vazbě i na výstupy KA5 – publikované Sekundární analýzy dat z mezinárodních šetření
- ČŠI
 - ČŠI disponuje relevantními daty z externího hodnocení vzdělávací soustavy a využívá je ke zvýšení kvality inspekční činnosti

Potenciální uživatelé a přínosy Metodiky propojení externího a interního hodnocení škol a PIP jsou zejména:

- Inspektoři ČŠI
 - Využití metodických komentářů ke kritériím kvalitní školy při inspekční činnosti
 - Sladění postupů hodnocení mezi inspektory a krajskými inspektoráty
 - Využití PIP pro případná doporučení školám na základě výsledků inspekční činnosti (pozn.: ČŠI nemá v popisu inspekční činnosti „radit“ a doporučovat školám, ale inspektoři ředitelům přesto nad rámec inspekční činnosti nabízejí podněty pro zlepšení)
- Vedoucí pracovníci škol
 - Využití metodických doporučení ke kritériím kvalitní školy
 - Inspirace a využití Příkladů inspirativní praxe (PIP) pro naplnění kritérií kvalitní školy

Výstupy mezinárodních šetření včetně uvolněných úloh a sekundárních analýz dat (KA5) jsou průběžně publikovány a dostupné uživatelům. Uvolněné úlohy z mezinárodních šetření jsou také náplní seminářů a vzdělávacích programů v rámci aktivit KA6 (blíže viz EO D 1.5).

Metodika propojení externího a interního hodnocení škol je dosud k dispozici jen inspektorům ČŠI. Z každého kraje byl zapojen do tvorby a připomínkování jeden inspektor, který o metodice dále informuje kolegy (metodické komentáře jsou probírány a diskutovány formou diskusních setkání inspektorů). Cílený informační seminář pro inspektory je plánován na přelom jara a zimy 2022.

Příklady inspirativní praxe škol (PIP) jsou postupně zveřejňovány v databázi výstupů OP VVV (zatím zveřejněno přibližně 25 z 80 PIP¹⁰)¹¹. Zástupci škol se doposavad mohli seznámit s vybranými PIP v rámci vzdělávacích akcí (KA6) a odborných panelů (KA7). Pro tyto účely jsou vybírány PIP se vztahem k řešené problematice. Kompletní sada PIP a Metodika propojení externího a interního hodnocení škol (část metodických doporučení pro školy) budou ze strany ČŠI zveřejněny až prostřednictvím metodického webu, který ČŠI plánuje spustit nejpozději před začátkem školního roku 2022/2023.

KA3 Hodnocení klíčových kompetencí (KK)

Potenciální uživatelé a přínosy Metodiky externího hodnocení podpory rozvíjení klíčových kompetencí

- Inspektoři ČŠI
 - Metodika vyzdvihuje klíčové kompetence jako samostatné téma, které se promítá do inspekční činnosti
 - Například využití při hospitaci, využití vytvořeného dotazníku pro vyhodnocení KK na škole

Potenciální uživatelé a přínosy Metodiky interního školního hodnocení klíčových kompetencí a Souboru hodnotících nástrojů

- Vedení škol a učitelé
 - Plánování výukových aktivit směřujících k dosažení cílů vzdělávání
 - Využití při autoevaluaci školy (systematické hodnocení míry rozvinutí klíčových kompetencí na úrovni žáka, školy)
 - Učitelé využívají hodnotící aktivity k podpoře a hodnocení KK

¹⁰ Do července 2021 bylo finalizováno a v rámci Zpráv o realizaci předáno 45 PIP. Dalších 35 PIP pak bylo dokončeno do října 2021.

¹¹ Pozn.: v rámci připomínkových řízení k této zprávě MŠMT vhodně zareagovalo a v databázi výstupů OP VVV přidalo k PIP klíčová slova „příklad inspirativní praxe“ tak, aby byly PIP v databázi lépe a snadněji dohledatelné.

Metodika externího hodnocení podpory rozvíjení klíčových kompetencí již byla promítnuta do formuláře pro hospitační záznam. Cílený informační seminář pro inspektory je plánován na přelom jara a zimy 2022.

Hodnotící aktivity budou pilotně ověřeny v průběhu jara 2022 (cílem je ověřit všech 420 Komplexních kompetenčních projektů, tzv. Hodnotících aktivit).

Kompletní sada hodnotících aktivit a metodika pro interní hodnocení škol budou ze strany ČŠI zveřejněny až prostřednictvím metodického webu, který ČŠI plánuje spustit nejpozději před začátkem školního roku 2022/2023. Výstupy budou ale průběžně zveřejňovány v Databázi výstupů projektů OP VVV¹².

KA4 Monitorování úrovně spravedlivosti vzdělávacího systému

V rámci KA4 byla zpracována mapa spádových obvodů – školské statistické obvody jako základní statistické jednotky pro vyhodnocení indikátorů spravedlivosti.

Výstupem KA4 bude zejména metodika a ucelený systém indikátorů spravedlivosti na úrovni školy, který bude představovat soubor indikátorů umožňující definovat spravedlivost ve vzdělávání na úrovni školy, včetně nástrojů na zjišťování socioekonomického zázemí žáků školy.

Pro prezentaci a vizualizaci dat bude zpracována Mapa sociálně-ekonomických a dalších podmínek pro MŠ a ZŠ v ČR. Výsledná interaktivní mapa prezentující socioekonomické zázemí škol a jiné charakteristiky lokality, v níž se škola nachází, které je třeba při hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání zohledňovat.

Potenciální uživatelé a přínosy výstupů KA4

- Inspektoři ČŠI a ČŠI
 - Inspektoři zohledňují při inspekční činnosti socioekonomické podmínky a zázemí školy a jejích žáků
 - Metodické sladění postupu při inspekční činnosti mezi inspektory a inspektoráty
 - Inspektoři se v rámci inspekční činnosti podílejí na sběru dat
 - ČŠI při plošném šetření na školách (provádí se jednou za 3 roky) využívá dotazník pro vyhodnocení socioekonomického statusu školy
 - Analytický útvar na ČŠI využívá indikátory ke zpracování podkladů pro inspektory
- MŠMT
 - Zajišťuje udržitelnost uplatnění výstupů
 - Institucionalizace školských spádových obvodů jako statistických jednotek)
 - Nastavuje postupy, jak s indikátory spravedlivosti pracovat (sběr a využití dat)
 - Využití dat o školách a spádových obvodech při formulaci strategií a podpoře vzdělávání
- Vedení škol
 - Zprostředkovaně využívá zpětnou vazbu z inspekční činnosti

¹² <https://database.opvvv.msmt.cz/>

Výstupy KA4 budou finalizovány v průběhu ledna 2022 a bezprostředně poté by měly být k dispozici cílovým skupinám (ČŠI a MŠMT). V průběhu jara 2022 by měl být využit dotazník pro vyhodnocení socioekonomického statusu školy v rámci plošného testování škol.

Hodnocení na základě systému indikátorů spravedlivosti je, zejména pro školy, velmi citlivé téma a k postupu zveřejňování a práce s daty bude ještě vedena odborná diskuse v rámci ČŠI a s MŠMT. Prezentace dat by měla přispívat k podpoře škol a nikoli jejich stigmatizaci. Na vyhodnocení uplatnění výstupů v praxi se zaměří Závěrečná zpráva.

KA5 Sekundární analýzy inspekčních dat

Potenciální uživatelé a přínosy sekundárních analýz dat z mezinárodního šetření

- Vedení a ředitelé krajských inspektorátů ČŠI
- MŠMT při tvorbě politiky vzdělávání
- Vedení škol

Sekundární analýzy dat z mezinárodního šetření jsou zpracovávány v návaznosti na realizaci mezinárodních šetření v rámci KA2. K cílovým skupinám a uplatnění výstupů blíže viz také KA2.

Potenciální uživatelé a přínosy Metodiky sběru a analýzy dat a sada typizovaných analytických nástrojů¹³

- Analytický útvar ČŠI
 - Metodika a sada typizovaných nástrojů bude uplatněna analytickým útvarům na centrální úrovni ČŠI při práci s výsledky šetření
 - Zpracování tematických zpráv a sekundárních analýz
- Zprostředkovaně pak využití výstupů analýz
 - Vedení a ředitelé krajských inspektorátů ČŠI
 - Inspektoři zohledňují při inspekční činnosti socioekonomické podmínky a zázemí školy a jejích žáků
 - MŠMT a aktéři ve vzdělávání
 - Aktéři ve vzdělávání a tvůrci vzdělávacích politik disponují podrobnými informacemi o relevantních aspektech vzdělávání
 - Informace slouží pro tvorbu relevantních vzdělávacích politik a navrhovaná opatření vedou k zefektivnění vzdělávání

Naplnění projektových kompozitních indikátorů

Pozn.: Naplnění indikátorů projektu bylo vyhodnoceno k 31. 7. 2021 na základě dat obsažených ve Zprávě o realizaci č. 18. Do indikátorů se tak nepromítla finalizace většiny výstupů v průběhu podzimu 2021.

¹³ Metodika sběru a analýzy dat z výsledků interních a externích šetření, plošných i výběrových hodnocení a testování zahrnujících propojení externích hodnocení České školní inspekce, interních hodnocení škol i dalších metod pro detailnější sledování vybraných kritérií kvalitní školy s ohledem na její specifika a studijní předpoklady žáků / Sada typizovaných analytických nástrojů v prostředí standardních statistických programů vycházejících z metodiky

Dosažení klíčových výstupů je základním předpokladem pro naplnění cílů projektu. Z tohoto hlediska je podstatné postupné naplňování kompozitního indikátoru 50801 Počet produktů v systémových projektech, který byl k 31. 7. 2021 naplněn ze 63,9 % (stav k červenci 2020 byl 53,9 %). Jedná se o součtový indikátor dvou indikátorů: Počet vzdělávacích modulů s metodikou a vzdělávacím programem (51301) a Počet národních systémů nebo jejich složek (54902). Pro dosažení indikátorů je nezbytné naplnit taxativně vymezený rozsah klíčových výstupů vymezených v žádosti o podporu v Přehledu klíčových výstupů k naplnění produktových indikátorů projektu ESF.

Z provedené analýzy informací dostupných ze Zpráv o realizaci vyplývá, že časový harmonogram plnění klíčových výstupů (naplňující indikátor 50801) byl dodržován a základní předpoklady pro splnění cílů projektu jsou z tohoto hlediska průběžně naplňovány. Většina výstupů, které se napočítávají do plnění indikátoru, byla finalizována až v průběhu podzimu 2021. K plnění harmonogramu projektu blíže viz EO D1.1.

Výsledkový indikátor Počet organizací, které byly ovlivněny systémovou intervencí (50810), byl dosud naplněn z 67,9 % (stav k červenci 2020 byl 53,2 %). Tento indikátor by měl být naplněn v návaznosti na realizaci KA2 a KA3. V souladu s upraveným plánem realizace projektu byl indikátor dosud naplňován pouze v rámci KA2 (školy zapojené do mezinárodních šetření). V rámci pilotního šetření plánovaného realizovaného v rámci KA3 budou do tohoto indikátoru započítány další školy zapojené do ověřování hodnotících aktivit (pilotní ověření je plánováno na jaro 2022).

Tabulka 1: Přehled plnění indikátorů projektu KSH

Kód indikátoru	Název indikátoru	Charakteristika indikátoru (ve vztahu k projektu)	Cílová hodnota	Dosažená hodnota (k 31. 7. 2021)	Míra plnění (v %)
50801 (výstup)	Počet produktů v systémových projektech	Součtový indikátor indikátorů: 54902 a 51301	2	0 (průběžně naplňován viz text)	63,9 %* (průběžně naplňován viz text)
51301 (výstup)	Počet vzdělávacích modulů s metodikou a vzdělávacím programem	Počet vzdělávacích modulů s metodikou a vzdělávacím programem. Plnění indikátoru se sestává z naplnění řady dílčích výstupů konkrétně vymezených v žádosti o podporu.	1	0 (průběžně naplňován v souladu s plánem viz text)	57,1 %* (průběžně naplňován viz text)
54902 (výstup)	Počet národních systémů nebo jejich složek	Produkt, který má celonárodní systémový dopad na vzdělávání. Plnění indikátoru se sestává z naplnění řady dílčích výstupů konkrétně vymezených v žádosti o podporu.	1	0 (průběžně naplňován v souladu s plánem viz text)	70,6 %* (průběžně naplňován viz text)
50810 (výsledek)	Počet organizací, které byly ovlivněny systémovou intervencí	Dosud naplňováno v rámci KA2: školy zapojené do pilotního a hlavního sběru dat šetření TALIS, PISA a TIMSS, PIRLS.	celkem 1 032 (v KA2 cíl min. 1 100) (v KA3 cíl min. 420)	1 032 (zatím dle upraveného plánu plněno v rámci KA2)	67,9 %

		Dále bude plněno i v rámci KA3: školy zapojené do pilotního ověřování nástrojů pro hodnocení klíčových kompetencí			
--	--	--	--	--	--

Zdroj: Žádost o podporu, Zprávy o realizaci projektu KSH (ZoR č. 18, 31. 7. 2021)

*Dosavadní podíl plnění indikátorů 54902 a 51301 byl vypočten na základě podílu dosažených dílčích výstupů, které naplňují příslušné indikátory. Stav plnění kompozitního indikátoru 50801 byl vypočten jako průměr plnění indikátorů 54902 a 51301.

Dosavadní přínosy realizace projektu

Za hlavní dosavadní přínosy realizace projektu lze označit následující uplatnění výsledků projektu:

- Učitelé jsou seznamováni s uvolněnými úlohami z mezinárodních šetření a školeni na využívání InspIS ŠVP v rámci vzdělávacích akcí ve školách a v mobilních centrech v rámci KA6 (vazba na KA2 a KA5). Dosud školeními prošlo 9 984 osob. Dle dostupných informací a zpětné vazby ze vzdělávacích akcí (evaluační dotazníky) jsou získané dovednosti pro učitele přínosné a lze očekávat, že je promítnou do své výuky (blíže viz hodnocení KA6 v rámci EO D1.5).
- Inspektoři ČŠI se seznamují a při inspekční činnosti využívají metodické komentáře a postupy pro hodnocení kritérií kvalitní školy (tzv. komentáře ke kritériím hodnocení, vazba na KA2).
- Inspektoři ČŠI při inspekční činnosti využívají výstup projektu v podobě uvolněných úloh v rámci své inspekční činnosti. Zejména jako podklad pro doporučení pro školy v návaznosti na výsledky a zjištění při inspekční činnosti (vazba na KA2, KA5).
- Vývoj metod pro hodnocení Klíčových kompetencí – KK (KA3) uplatňují zapojení oborů didaktici v rámci výuky na vysokých školách a dle jejich vyjádření to umožňuje zvýšit porozumění otázce klíčových kompetencí u studentů.
- Příklady inspirativní praxe škol (PIP) jsou využívány v rámci vzdělávacích akcí (vazba na KA6) a inspektoři je uplatňují při doporučeních pro školy v návaznosti na výsledky inspekční činnosti.

Odpověď na evaluační otázku

Na základě zjištění z analýzy plnění harmonogramu postupu realizace projektu, naplňování průběžných výstupů KA a zjištění z kvalitativního šetření nebyly identifikovány překážky, které by ohrožovaly naplnění výsledků a cílů projektu. Dosavadní aktivity a průběžné výstupy projektu mají vazbu na plánované výstupy projektu a jsou relevantní pro naplnění očekávaných přínosů KA a celkově pro naplnění cílů projektu.

Z hlediska uplatnění výstupů projektu lze za nežádoucí uvést posun prezentace projektových výstupů cílovým skupinám s ohledem na zdržení ve finalizaci metodického webu ČŠI, na kterém se zveřejnění výstupů plánuje. Metodický web by podle informací zástupců ČŠI měl být připraven před začátkem školního roku 2022/2023. Do určité míry tak dochází k oddálení možnosti širokého využití výstupů v praxi škol. O vybraných výstupech jsou školy sice informovány v rámci vzdělávacích a dalších diseminačních aktivit, ale přístup k ucelené sadě výstupů zatím není zajištěn.

Podrobné vyhodnocení naplnění cílů (účelu) projektu bude předmětem Závěrečné zprávy. Šetření a vyhodnocení evaluačních otázek do Závěrečné zprávy se zaměří zejména na vyhodnocení naplnění očekávaných přínosů realizace KA a naplnění potenciálu přínosů výstupů pro konkrétní cílové skupiny (viz text výše).

EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?*D.1.3. Existují rizika, která ohrožují realizaci projektu a dosažení cílů?**D.1.9. Co v průběhu projektu považuje realizační tým za největší bariéry úspěšné realizace?*

Evaluátor s ohledem na logickou návaznost a minimalizaci zbytných kroků sloučil řešení dílčích otázek D.1.3 a D.1.9. Společné řešení obou dílčích otázek vychází z úvahy, že bariéry realizace projektu lze zároveň vnímat jako potenciální rizika.

Identifikace rizik a bariér při realizaci projektu byla vyhodnocena primárně na základě rozhovorů se zástupci realizačního týmu (hlavní projektová manažerka a manažeři KA) a členy interní oponentní skupiny. Tyto byly konfrontovány s podklady a údaji prezentovanými ve čtvrtletních Zprávách o realizaci projektu KSH (poslední 18. zpráva zahrnovala stav k červenci 2021), zejména pak informací obsažených ve 4. Průběžné sebehodnotící zprávě, na kterou v rámci řízeného rozhovoru odkazovali zástupci realizátora.

Nastavení řízení rizik na úrovni projektu

Součástí řízení projektu je průběžné sledování rizik, jejich evidence a řešení v rámci tzv. Databáze rizik. S riziky se tímto způsobem kontinuálně pracuje v souladu se standardy projektového řízení PRINCE2. Při řešení evaluační otázky se identifikace rizik a bariér při realizaci projektu zaměřila na rizika a bariéry spojené s naplňováním předpokládaného harmonogramu a cílů jednotlivých klíčových aktivit. Hlavní důraz byl položen na věcné aspekty realizace projektu ve vztahu k realizaci věcných KA.

Přehled rizik pro naplnění cílů projektu KSH je předmětem Technické zprávy (příloha č. 1).

Odpověď na evaluační otázku

V průběhu řešení evaluační otázky byly identifikovány dosavadní překážky realizace projektu a rizika, která potenciálně mohou ovlivnit dosažení cílů projektu. Identifikace rizik a překážek vycházela z rozhovorů (kvalitativního šetření) s aktéry zapojenými do realizace projektu (viz výše), členy interní oponentní skupiny a dále z analýzy informací dostupných ve Zprávách o realizaci projektu a Sebehodnotících zpráv.

U identifikovaných překážek a rizik byl na základě hloubkových rozhovorů s aktéry zapojenými do realizace projektu vyhodnocen přístup projektového týmu k odstranění bariér a eliminace/řízení rizik.

Na základě dostupných zjištění z kvalitativního šetření a informací vykazovaných o postupu realizace projektu lze konstatovat, že pro dosavadní bariéry, které se v rámci realizace vyskytly, realizátor volil adekvátní kroky k jejich překonání a žádná z dosud nastalých bariér by neměla mít negativní dopad na postup realizace a zajištění plánovaných výstupů a cílů projektu.

Pro identifikovaná rizika potenciálně ohrožující naplnění cílů má realizační tým, dle dosavadních zjištění, nastaven přístup k jejich řízení tak, aby tato rizika byla eliminována nebo zmírněna a neohrožovala dosažení projektových cílů. Hlavní identifikovaná rizika viz Přehled rizik pro naplnění cílů KA projektu KSH (příloha I: Technická zpráva).

Nově bylo identifikováno riziko spojené s přípravou realizace pilotního ověření hodnotících aktivit na školách v rámci KA3. V důsledku zdržení výběrového řízení na úpravu modulu informačního systému může nastat situace, že modul nebude připraven pro realizaci pilotního ověření hodnotících aktivit na školách. Možným řešením bude hodnotící aktivity pilotně otestovat i bez podpory informačního

systému. V takovém případě ale hrozí riziko, že nebudou dostatečně ověřeny funkcionality a uživatelská přívětivost informačního systému pro podporu realizace hodnotících aktivit.

EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?

D.1.4. Odpovídá průběh evaluačních činností v projektu dobré evaluační praxi?

Průběh evaluačních činností byl vyhodnocen na základě výstupů evaluačních aktivit předkládaných ve Zprávách o realizaci. Vyhodnocení této evaluační otázky navazuje na zjištění z hodnocení pro předchozí tři Průběžné zprávy. Vyhodnocení práce s výstupy a jejich uplatnění pro optimalizaci postupu realizace projektu bylo posouzeno na základě rozhovorů (kvalitativního šetření) se zástupci realizačního týmu (hlavní projektová manažerka, manažer KA8 – metodik evaluační a manažer KA2, KA3, KA4, KA5, KA6, KA7) a členy interní oponentní skupiny.

Organizace a realizace interní evaluační projektu je nastavena a probíhá beze změny oproti předchozímu stavu. Interní evaluační v rámci projektu KSH je realizována prostřednictvím následujících aktivit a nástrojů:

Interní oponentní skupina

V souladu s podmínkami výzvy byla ustavena interní oponentní skupina. Členové interní oponentní skupiny se vyjadřují k finálním projektovým výstupům a realizovaným projektovým akcím. Interní oponentní skupina pracuje ve stejném složení jako v předchozím hodnoceném období a je zapojena v souladu s očekáváním, tedy v souladu s požadavky projektu.

Členové interní oponentní skupiny zpracovávají oponentní posudky ke všem finálním výstupům projektu (blíže viz EO D.1.8).

Evaluační posudky realizovaných vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků škol a zaměstnanců ČŠI v mobilních vzdělávacích centrech a odborných panelech

Vybraných vzdělávacích aktivit se účastní „externí pozorovatelé“ z řad členů interní oponentní skupiny nebo členů realizačního týmu, kteří se podíleli na přípravě školení. Výstupem jsou evaluační posudky k monitorovaným seminářům. Minimálně jednou je takto posouzen každý typ vzdělávací aktivity.

Realizované akce v rámci KA6 a KA7 hodnotí hodnotitelé kladně. Pozitivně je hodnoceno jak prezenční vzdělávání ve školách (KA6), tak odborné panely realizované v rámci KA7 (blíže viz hodnocení KA6 a KA7 v rámci EO D.1.5 a D.6). Případná dílčí doporučení formulovaná v posudcích byla dle vyjádření (a doložení faktickými kroky) manažerů KA6 a KA7 brána v potaz při plánování následných akcí. Na základě zjištění a závěrů evaluačních posudků lze konstatovat, že vzdělávací akce jsou hodnoceny kladně s přínosem pro účastníky. Jejich kvalita a zaměření odpovídá dle posudků zadaným požadavkům a rozsahu. Blíže k hodnocení vzdělávacích akcí viz evaluační otázka EO D.1.5 dále.

Ad hoc zapojení externích expertů a odborných konzultantů

S cílem zajistit pohled „zvenku“ (mimo realizační tým) jsou při tvorbě výstupů ad hoc zapojováni externí experti a konzultanti. Jejich úkolem je formulace doporučení, připomínek a podnětů k průběžným výstupům. Experti jsou zapojováni dle aktuální potřeby (v návaznosti na tvorbu konkrétních výstupů) na základě konzultace s manažery KA. Pro zapojení jsou oslovováni experti jak z akademické sféry, tak kmenoví zaměstnanci ČŠI.

V období od července 2020 (od hodnocení pro 3. Průběžnou zprávu) byli odborní konzultanti zapojeni do posuzování zejména výstupů KA2 (propojování autoevaluace a externího hodnocení, tvorba nových funkcionalit systému InspIS ŠVP, posuzování vytvořených materiálů s uvolněnými úlohami z mezinárodních šetření). Dále do posuzování výstupů KA4: Metodická doporučení ke kritériím hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. (Blíže viz také EO D.1.8).

Průběžná sebehodnotící zpráva

V souladu s podmínkami výzvy byla zpracována 4. Průběžná sebehodnotící zpráva, která pokrývá období za rok 2020. Zpráva byla předložena a schválena v rámci 17. Zprávy o realizaci projektu KSH.

Realizace dotazníkových šetření u účastníků školení a regionálních panelů (bezprostředně po školení)¹⁴

Po realizaci školení vedoucích pedagogických pracovníků škol (viz KA6) vyplňují účastníci školení evaluační dotazníky. Cílem dotazníku je vyhodnocení spokojenosti a přínosu školení z pohledu jednotlivých účastníků. Dotazník se zaměřuje jak na formu a délku semináře, tak na strukturu a náplň semináře. Dále se zaměřuje na hodnocení lektora a konkrétních částí programu.

Výstupy z dotazníkových šetření jsou pravidelně vyhodnocovány a promítány do nastavení školících aktivit.

Realizovaná školení v průběhu sledovaného období¹⁵ byla ze strany účastníků hodnocena jako přínosná. Podrobně k výsledkům dotazníkových šetření viz evaluační otázka EO D.1.5 dále.

Odpověď na evaluační otázku

V průběhu hodnoceného období, tedy od srpna roku 2020, pokračovaly evaluační aktivity s ohledem na projektové výstupy v předchozí intenzitě a rozsahu. Pro hodnocení a zajištění zpětné vazby jsou využívány jak kapacity externích expertů/konzultantů, posudky členů interní oponentní skupiny, tak interní hodnocení realizovaných školení na základě dotazníkových šetření účastníků. Interní evaluace je integrována do projektových aktivit a její výstupy jsou, dle vyjádření samotných hodnotitelů předkládajících doporučení i manažerů klíčových aktivit, využívány a reflektovány při realizaci projektových aktivit nebo se přímo promítají do výstupů projektu.

Provádění interní evaluace projektu KSH lze tak i nadále hodnotit jako odpovídající a vhodně navazující na realizované projektové aktivity.

EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?

D.1.5 Probíhá realizace KA6 Implementace nových hodnotících postupů a metod v očekávaném rozsahu a kvalitě?

Rozsah a kvalita realizace KA6 byla vyhodnocena na základě analýzy výstupů KA6 předkládaných v rámci Zpráv o realizaci a na základě kvalitativního šetření u aktérů zapojených do realizace a hodnocení KA (rozhovory s hlavní projektovou manažerkou a manažerkou KA6). Kvalita, respektive přínosnost, pro cílové skupiny byla posouzena na základě výstupů dotazníkových šetření realizovaných mezi účastníky vzdělávacích akcí. V důsledku situace spojené s pandemií COVID-19 bylo možné školení

¹⁴ Technicky tato aktivita spadá pod příslušnou věcnou KA (konkrétně KA6)

¹⁵ Výstupy realizované v monitorovacím období 15 až 18. Tedy v období od 1. 8. 2020 do 31. 7. 2021.

na školách a v mobilních centrech realizovat pouze začátkem podzimu 2020, následně byla většina školení přesunuta do distanční podoby.

Školení v mobilních vzdělávacích centrech probíhalo od 22. 9. 2020 (od 14. 10. 2020 přešlo do distanční formy¹⁶):

- Semináře prakticky zaměřené na podporu autoevaluace s využitím InspIS ŠVP v předškolním a základním vzdělávání
- Září a říjen 2020 (127 účastníků)

Webináře v krajích (on-line forma vzdělávacích programů):

- Realizace vzdělávacího programu zaměřeného na Podporu autoevaluace školy (ZŠ a MŠ) s využitím InspIS ŠVP
 - Webináře určeny pro Koordinátory ŠVP
 - 15 webinářů na podzim 2020 (972 účastníků)
 - 20 webinářů na jaře 2021 (1 505 účastníků)
 - Pokračuje i v průběhu podzimu 2021 a bude pokračovat na jaře 2022 (díky pokračujícímu zájmu o semináře)
- Realizace vzdělávacího programu zaměřeného na využívání didaktického potenciálu úloh uvolněných z mezinárodního šetření PISA 2015.
 - 10 webinářů na jaře 2021 (128 účastníků)
 - Program je rozdělen na dva moduly (A a B), přičemž modul B je nabízen pro učitele základních škol, gymnázií a modul A je nabízen pro učitele středních odborných škol
 - Cílem je poskytnout inspiraci pro zkvalitňování výuky matematiky, přírodovědných předmětů a podpory čtenářských dovedností
 - Bude pokračovat i na jaře 2022 – o webinář je pořád zájem
- Realizace vzdělávacího programu, který je zaměřený na podporu práce ředitele školy nebo zástupce ředitele školy při řízení školy a vzdělávacího procesu, propojování externího a interního hodnocení, podporu autoevaluace, řízení změny, příklady inspirativní praxe a jejich přenos, efektivní zpětnou vazbu apod.
 - Zahájen na jaře 2021 v on-line prostředí a prezenční formou pokračuje od září 2021 a bude ukončen v květnu 2022
 - Zapojení skupin do 20 osob, které dlouhodobě spolupracují (jeden rok)
- Vzdělávání pro pedagogy prvního stupně TIMSS 2015, PIRLS 2016
 - Proběhla úprava webináře do on-line podoby a proškolení lektorů
 - Webinář bude spuštěn od ledna 2022

Na základě poptávky škol probíhala školení pedagogických sborů přímo ve školách:

- Sloučený vzdělávací program pro učitele 1. stupně TIMSS 2015 a PIRLS 2016 a učitele 2. stupně PISA 2015 (podzim 2020) na 11 školách, 144 účastníků

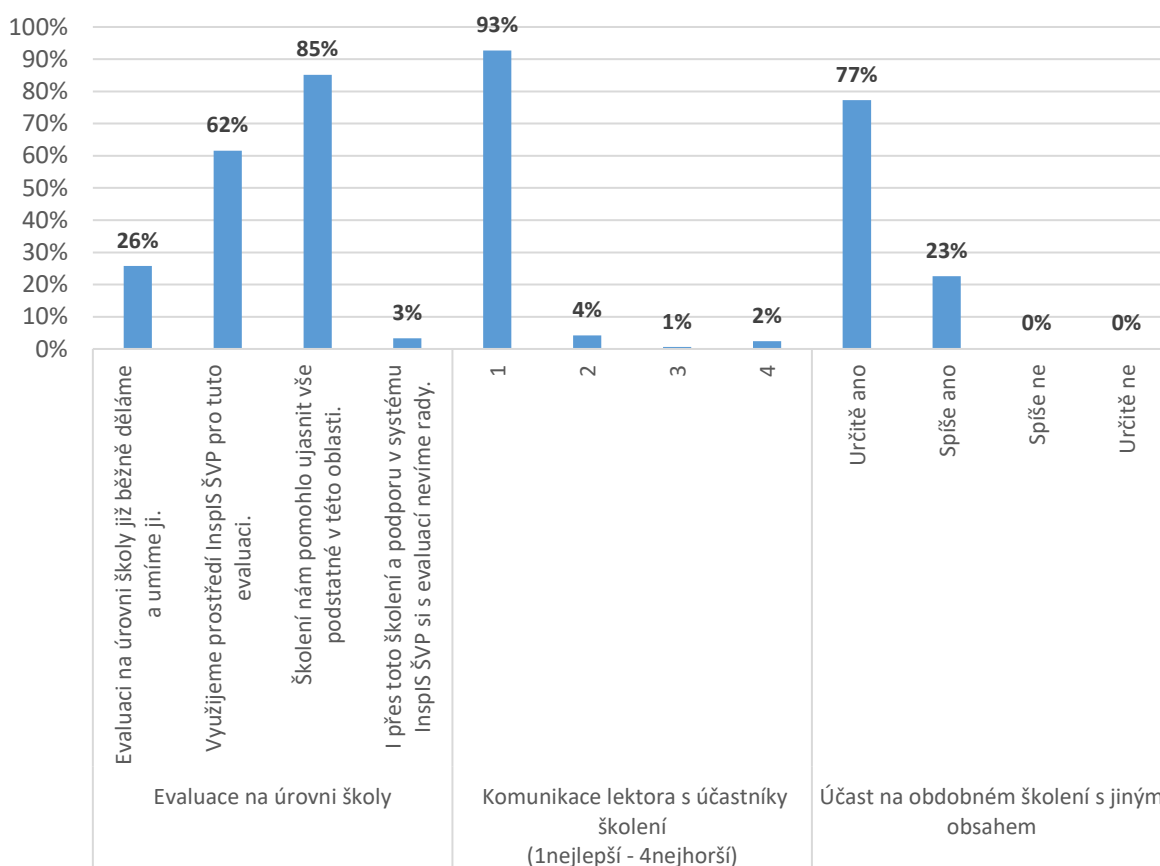
Evaluační posudky členů interní oponentní skupiny k odbornému vzdělávání hodnotí realizovaná školení pozitivně. Semináře dle posudků proběhly v souladu se zadanými požadavky a v požadovaném rozsahu. Hodnotitelé, obdobně jako v předchozí fázi realizace projektu, vyzdvihovali pozitivní klima,

¹⁶ uzavření základních škol od 14. 10. 2020

zapojení účastníků a vedení diskusí. Oponentní posudky také poukazovaly na vhodné nastavení seminářů s ohledem na on-line prostředí, ve kterém probíhaly.

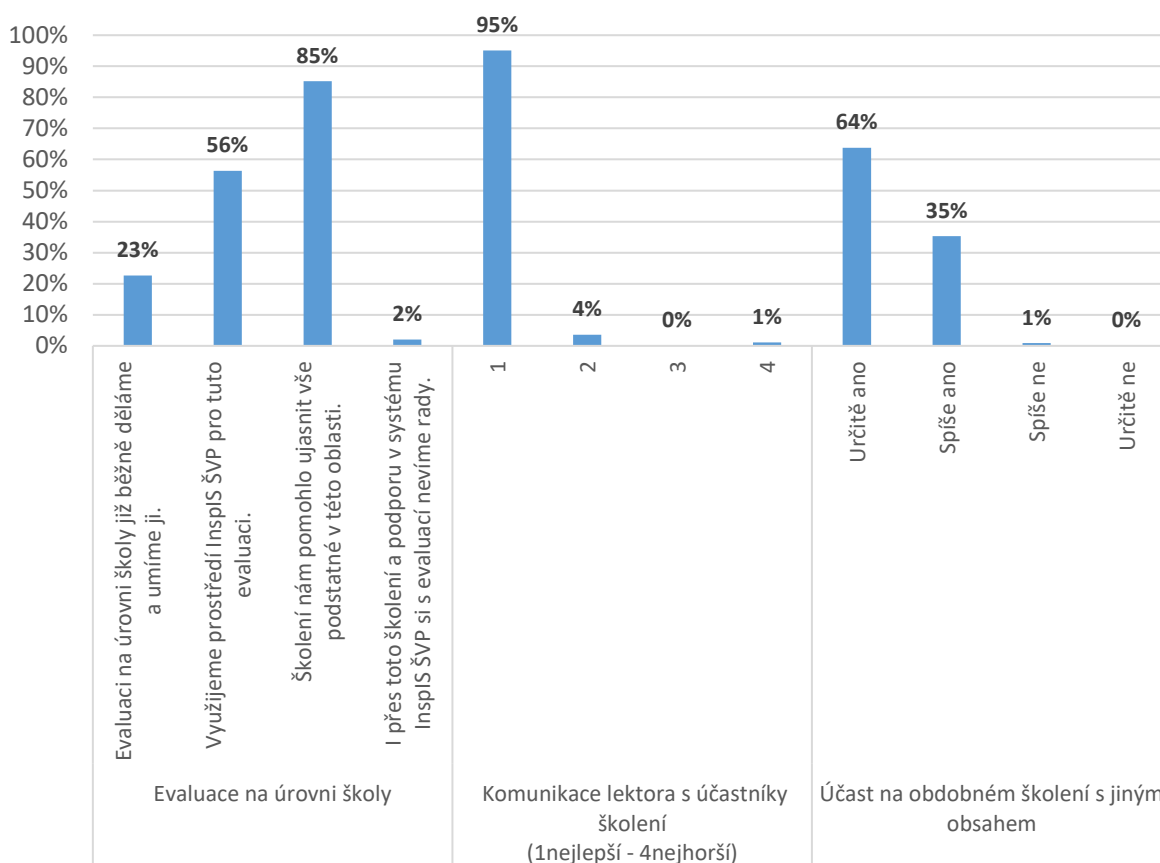
Na základě zpětné vazby od účastníků školení InspIS ŠVP, lze souhrnně konstatovat, že účastníci školení hodnotí svou účast jako přínosnou. Školení InspIS ŠVP na školách (běh podzim 2020) hodnotilo jako přínosné 85 % účastníků s tím, že školení jim pomohlo ujasnit vše podstatné v řešené oblasti. Komunikaci lektorky hodnotilo známkou 1 (na škále 1 nejlepší – 4 nejhorší) 93 % účastníků školení z mateřských škol a 95 % účastníků školení ze základních škol. Obdobného školení se stejnou lektorkou a jiným obsahem by se určitě účastnilo 77 % účastníků školení z mateřských škol a 64 % účastníků školení ze základních škol.

Graf 1: Hodnocení školení ze strany účastníků: InspIS ŠVP mateřské školy (% podíl odpovědí)

Zdroj: Zprávy o realizaci: Evaluační dotazníky na účastníky školení (počet školení = 77; počet respondentů = 668)

Graf 2: Hodnocení školení ze strany účastníků: InspIS ŠVP základní školy (% podíl odpovědí)

Zdroj: Zprávy o realizaci: Evaluační dotazníky na účastníky školení (počet školení = 50; počet respondentů = 447)

Odpověď na evaluační otázku

Na základě analýzy výstupů KA6 a výstupů kvalitativního šetření u aktérů zapojených do realizace projektu lze konstatovat, že realizace KA6 probíhá v očekávaném rozsahu. Do 31. 7. 2021 bylo proškolen 9 984 osob a cílová hodnota 10 000 proškolených bude do konce realizace projektu určitě překročena. Kvalita realizovaných školení je ze strany účastníků hodnocena kladně (85 % účastníků uvádí, že jim školení pomohlo ujasnit si vše podstatné v řešené problematice). Pozitivní hodnocení seminářů ze strany cílové skupiny se také projevuje v pokračujícím zájmu o školení. Realizace školení tak bude prodloužena až do roku 2022. Pozitivně lze hodnotit také skutečnost, že realizační tým v rámci projektu flexibilně zareagoval na aktuální situaci spojenou s pandemií COVID-19 a přesunul většinu školení do on-line prostředí. Již v předchozích hodnoceních bylo poukazováno na pozitivní přístup ze strany realizátora projektu KSH v podobě reflektování poptávky škol a zajištěním realizace školení přímo na školách.

Uplatnění poznatků získaných v rámci školení do praxe škol bude vyhodnoceno v Závěrečné zprávě.

EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?***D.1.6. Považují zapojení aktéři počátečního vzdělávání možnosti ke spolupráci za přínosné?***

Tato evaluační otázka je s ohledem na nastavení postupu evaluace hodnocena v návaznosti na vyhodnocení věcných KA v rámci řešení EO D.2 až D.5, které byly předmětem hodnocení v předchozích třech Průběžných zprávách.

- 1. Průběžná zpráva se zaměřila na zapojení aktérů ve vzdělávání do realizace KA4
- 2. Průběžná zpráva se zaměřila na zapojení aktérů ve vzdělávání do realizace KA2 a KA5
- 3. Průběžná zpráva se zaměřila na zapojení aktérů ve vzdělávání do realizace KA3

Pro vyhodnocení do této 4. Průběžné zprávy bylo zapojení externích odborníků (mimo kmenové zaměstnance ČŠI) ověřeno u manažerů KA2, KA4 a KA5 a členů interní oponentní skupiny, kteří jsou profesně akademickými pracovníky a působí mimo ČŠI.

Odpověď na evaluační otázku

Zástupci akademické sféry a škol, kteří jsou zapojeni do týmů a podílejí se na realizaci věcných KA (KA2 až KA5), své zapojení hodnotili jako přínosné. Zapojení aktéři do realizace věcných KA oceňovali organizaci práce, relevantní zapojení, které umožnilo skutečně uplatnit jejich odborné znalosti. Výstupy, na kterých měli možnost se podílet, hodnotili jako potenciálně přínosné a uplatnitelné v praxi (blíže viz také hodnocení EO D.2 až D.5 v předchozích Průběžných zprávách).

Externí odborníci, kteří jsou zapojeni do interní oponentní skupiny v rámci KA8, své zapojení a spolupráci s projektovými týmy a ČŠI rovněž hodnotí kladně (blíže viz EO D.1.8).

EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?***D.1.7 V jakém rozsahu je využívána zpětná vazba od regionálních konzultantů ČŠI?***

Role regionálních konzultantů v rámci projektu byla ukončena k 31. 8. 2020. Vyhodnocení působení regionálních konzultantů v rámci projektu KSH byla podrobně vyhodnocena v rámci 3. Průběžné zprávy.

Odpověď na evaluační otázku

Pozice regionálních konzultantů byla v rámci projektu KSH ukončena 31. 8. 2020. Hlavním úkolem regionálních pracovníků bylo, v souladu s původním záměrem, šíření informací (diseminace) o projektu mezi aktéry ve vzdělávání v daném území (kraje, zřizovatelů, školy) a dovnitř směrem k inspekčním pracovníkům. Důležitou roli měli i ve vazbě na realizaci ostatních IPs a IPo, zejména MAP, KAP a SYPO (kabinety). Podle zjištění prezentovaných v předchozích Průběžných zprávách role regionálních konzultantů poskytla prostor pro „otevření inspekce vůči regionálním aktérům“ (blíže viz 1. až 3. Průběžná zpráva). Přenos informací do území dále v rámci své běžné kmenové činnosti nadále zajišťují ředitelé krajských inspektorátů, tedy bývalí regionální konzultanti.

Zajištění zpětné vazby z regionů ve směru k vedení inspekce, respektive řízení projektu na centrální úrovni, nikdy nebylo zamýšleno jako předmět náplně regionálních konzultantů (tomu odpovídá i vymezení role regionálních konzultantů v Projektové chartě). Zpětná vazba ze strany inspekčních pracovníků ČŠI byla zajišťována přímou účastí vybraných inspektorů v projektových aktivitách (například v rámci KA2 působí 2 inspektoři ČŠI z kraje jako recenzenti k metodickým komentářům viz EO D.2, inspekční pracovníci se také ve spolupráci s řediteli krajských inspektorátů podíleli na

vytipování škol pro tvorbu příkladů inspirativní praxe s tím, že několik inspekčních pracovníků se přímo podílí na jejich tvorbě). Tyto aktivity ale nebyly spojeny s výkonem pozice regionálních konzultantů.

EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?

D.1.8. Jaký je přínos činnosti expertní oponentní skupiny v rámci interní evaluace projektu?

Vyhodnocení evaluační otázky vychází z informací a údajů uváděných ve čtvrtletních Zprávách o realizaci projektu KSH (poslední 18. zpráva zahrnovala stav k červenci 2021) a individuálních hloubkových rozhovorů se zástupci realizátora ČŠI (hlavní projektová manažerka, manažer KA8 – metodik evaluace, manažerka KA6) a zástupci interní oponentní skupiny. Hodnocení bylo aktualizováno s ohledem na aktivity realizované v průběhu hodnoceného období (08/2020 – 11/2021) a také navazuje na šetření pro předchozí Průběžné zprávy. Pro účely aktualizace hodnocení byli osloveni členové interní oponentní skupiny, kteří zpracovali většinu posudků v hodnoceném období, a manažeři věcných klíčových aktivit (KA2, KA4, KA5).

Ustavení a zapojení interní oponentní skupiny je jedním z povinných požadavků v rámci výzvy. Metodický výklad výzvy k předkládání žádostí o podporu pro Individuální projekty systémové¹⁷ stanovil následující požadavky pro Interní oponentní skupinu:

- Výstupy projektu procházejí expertním posudkem,
- Expertní posudky vytvářejí odborní oponenti,
- Oponenti se neúčastní jednání řešitelského týmu,
- Návrh odborných oponentů předkládá žadatel spolu s žádostí o dotaci,
- Oponenti se účastní také jednání odborného panelu.

Členové interní oponentní skupiny byli v souladu s požadavky výzvy navrženi již v rámci projektové žádosti. Celkem bylo navrženo a následně nominováno šest expertů (čtyři akademičtí pracovníci a dva ředitelé školy), kteří se nyní podílí na činnosti interní evaluace projektu.

Členové interní oponentní skupiny vypracovali v průběhu sledovaného období¹⁸ oponentní posudky k následujícím výstupům:

- oponentní posudek ke zprávě o přípravě a realizaci pilotního šetření PIRLS 2021 (KA2)
- oponentní posudek materiálů s uvolněnými úlohami z mezinárodních šetření – na publikaci s názvem Inspirace pro rozvoj gramotností - šetření PISA - úlohy ze čtenářské, přírodovědné a matematické gramotnosti (KA2)
- oponentní posudek k Národní zprávě o výsledcích šetření TIMSS 2019 (KA2)
- oponentní posudky k popisům inspirativní praxe (PIP) (KA2)
- oponentní posudek na zprávu z pilotáže systému indikátorů spravedlivosti (KA4)
- oponentní posudky k sekundárním analýzám – PISA 2018 a TIMSS 2018 (KA5)
- oponentní posudek k dokončené zprávě z pilotáže statistických vyhodnocovacích nástrojů (KA5)

Evaluace projektových akcí a vzdělávacích programů (ve vazbě na KA6 a KA7), na kterých se podílí jak členové interní oponentní skupiny, tak další přizvaní experti a zaměstnanci ČŠI:

¹⁷ Příloha č. 4 k č. j: MŠMT – 6741/2015 (ze dne 15. 2. 2018)

¹⁸ Výstupy realizované v monitorovacím období 15 až 18. Tedy v období od 1. 8. 2020 do 31. 7. 2021.

- oponentní posudek (vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků v on-line podobě – webinář)
- oponentní posudek ke vzdělávacímu programu pro vedoucí pracovníky škol k tématům spojeným s řízením pedagogického procesu a autoevaluačními procesy
- evaluační posudky na projektové akce - Společné jednání odborných panelů projektů KSH a SYPO (10. 2. 2021) a webináře (webinář TIMSS 2019 dne 1. 3. 2021 a webinář TALIS 2018 dne 4. 3. 2021)

Odborní konzultanti¹⁹ se podíleli na tvorbě, respektive konzultovali následující výstupy:

- spolupracovali na aktivitách KA2 směřujících k propojování autoevaluační a externího hodnocení
 - tvorba a koordinace návrhů úprav a nových funkcionalit v systému InspIS ŠVP ve vazbě na podporu propojování vlastního hodnocení školy a externí evaluační a posuzování,
 - připomínkování úpravy InspIS ŠVP na základě obsahové analýzy evaluační mobilních vzdělávacích center a práce na návrzích úprav metodických doporučení
- odborní konzultanti pokračovali v posuzování vytvořených materiálů s uvolněnými úlohami z mezinárodních šetření (KA2)
 - poskytovali náměty na dopracování a úpravy zejména z pohledu rozpracování částí zaměřených na didaktické návrhy a komentáře pro podporu využitelnosti těchto materiálů ze strany cílové skupiny projektu.
- odborní konzultanti posuzovali a připomínkovali dílčí části upraveného výstupu Metodická doporučení ke kritériím hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání – modifikace pro ZV a zpracovávali doporučení dle své odbornosti s ohledem na využitelnost výstupu jak v rámci činnosti ČŠI, tak zejména v rámci praxe škol. (KA4)

Aktivita a zapojení členů interní oponentní skupiny pokračuje způsobem nastaveným v předchozím období a i hodnocení ze strany samotných členů interní oponentní skupiny zůstává beze změny oproti předchozímu stavu. **Členové interní oponentní skupiny hodnotí celkový způsob zapojení a komunikaci ze strany ČŠI kladně** s tím, že práce je dobře organizována a plánována a průběžně dostávají relevantní informace. Členové interní oponentní skupiny zejména oceňují včasné informování o plánovaných výstupech a zastupitelnost v rámci oponentní skupiny (na každé téma jsou minimálně dva oponenti). Jak sami v rozhovorech uváděli: „Funguje to dobře“, „Vždy se bez problémů domluvíme, kdo bude oponenturu k příslušnému výstupu dělat“.

Z hlediska hodnocení kvality a obsahu výstupů se jak členové interní oponentní skupiny, tak manažeři příslušných KA shodují v tom, že oponentura má smysl a je přínosná. Pracovní týmy berou případná doporučení a podněty v potaz „a pokud je to možné“, doporučení reflektují a výstup upraví. Pokud doporučení zpracovat nelze, dostávají oponenti zpětnou vazbu s vysvětlením, proč doporučení nebylo možné zpracovat (toto potvrzují jak samotní oponenti, tak manažeři KA).

Analýza oponentních posudků a vyjádření samotných členů interní oponentní skupiny v rámci rozhovorů poukazuje na to, že projektové výstupy jsou oponenty hodnoceny kladně. Případné připomínky v oponentních posudcích se pak týkají spíše dílčích nebo formálních aspektů výstupu.

¹⁹ Pozn.: nejedná se o členy interní oponentní skupiny.

Největší část oponentních posudků se ve sledovaném období týkala Příkladů inspirativní praxe vytvářených v KA2 (PIP). V rámci rozhovoru oponent, který PIP posuzoval, vyzdvihoval dobře zvolenou strukturu pro tvorbu PIP a poukazoval na to, že kvalita metodiky zpracování PIP se výrazně posunula v pozitivním směru. Kromě dílčích rozdílů v přístupu při zpracování vyzdvihoval zejména praktickou využitelnost PIP s tím, že by skutečně mohly sloužit jako inspirace pro školy. Druhý z oponentů, který posuzoval nastavení vzdělávacích akcí, v rozhovoru potvrzoval smysluplnost nastavení a zaměření vzdělávacího programu.

Odpověď na evaluační otázku

Ve složení interní oponentní skupiny nedošlo v průběhu řešeného období 08/2020 – 07/2021 k personálním změnám. Členové interní oponentní skupiny zpracovávají externí posudky ke všem projektových výstupům.

Interní oponentní skupina je ustavena a nadále plní svou roli dle požadavků výzvy. Členové interní oponentní skupiny posuzují odbornou kvalitu vytvořených produktů prostřednictvím oponentního řízení (oponentní posudky). Zapojení oponenti potvrzují dobrou organizaci a plánování činnosti interní oponentní skupiny ze strany projektového týmu a celkově způsob zapojení a komunikace ze strany ČŠI hodnotí pozitivně. Případná doporučení z odborných posudků jsou reflektována ze strany týmů podílejících se na přípravě výstupů. Spolupráci s experty interní oponentní skupiny kladně hodnotí na druhé straně vedení projektu a metodik evaluace (manažer KA8).

Je dodržován princip požadovaný výzvou, že členové interní oponentní skupiny jsou nezávislí a přímo se nepodílejí na tvorbě výstupů. Členové interní oponentní skupiny plní svou roli z pozice externích oponentů k výstupům projektu a svůj konečný posudek vydávají k finálnímu návrhu výstupu. Tento přístup umožňuje nezávislý pohled na projektové výstupy. Na druhé straně zapojení oponentů až po finalizaci výstupu limituje možnost uplatnění případných doporučení, která by znamenala výraznější zásah do výstupu nebo samotné metodiky jeho zpracování (výstup už je hotov a veškeré práce provedeny). Zapojení interní oponentní skupiny (reálně externích oponentů) tak plní zejména funkci v eliminaci případně skutečně nekvalitních výstupů (tato situace v projektu KSH nenastala), případně pro „doladění“ dílčích aspektů výstupů.

V rámci projektu KSH se tak osvědčilo zapojení odborných konzultantů, kteří se tak svými doporučeními a připomínkami podílejí přímo na podobě výstupů a postupu jejich tvorby už v průběhu tvorby výstupů.

Vyhodnocení EO D.2: Jaký přínos vnímají jednotlivé typy klíčových aktérů z klíčových výstupů KA2 (nebo jejich dílčích částí)?**EO D.2: Jaký přínos vnímají jednotlivé typy klíčových aktérů z klíčových výstupů KA2 (nebo jejich dílčích částí)?**

Vyhodnocení EO D.2 bylo předmětem 2. Průběžné zprávy, která byla odevzdána v říjnu 2019. Další podrobné zhodnocení evaluační otázky bude v rámci Závěrečné zprávy v roce 2022.

Vyhodnocení EO D.3: V jaké míře jsou nové nástroje a upravený elektronický systém pro hodnocení klíčových kompetencí žáků vzniklé v KA3 pro pedagogy srozumitelné a využitelné?**EO D.3: V jaké míře jsou nové nástroje a upravený elektronický systém pro hodnocení klíčových kompetencí žáků vzniklé v KA3 pro pedagogy srozumitelné a využitelné?**

Vyhodnocení EO D.2 bylo předmětem 3. Průběžné zprávy, která byla odevzdána v říjnu 2020. Další podrobné zhodnocení evaluační otázky bude v rámci Závěrečné zprávy v roce 2022.

Vyhodnocení EO D.4: Do jaké míry považují stěžejní aktéři počátečního vzdělávání výstup (nebo jeho dílčí části) projektu v KA4 „Komplexní metodika k monitorování a vyhodnocování spravedlivosti vzdělávacího systému a škol v ČR“ za využitelný a proč?**EO D.4: Do jaké míry považují stěžejní aktéři počátečního vzdělávání výstup (nebo jeho dílčí části) projektu v KA4 „Komplexní metodika k monitorování a vyhodnocování spravedlivosti vzdělávacího systému a škol v ČR“ za využitelný a proč?**

Vyhodnocení EO D.4 bylo předmětem 1. Průběžné zprávy, která byla odevzdána v květnu 2019. Další podrobné zhodnocení evaluační otázky bude v rámci Závěrečné zprávy v roce 2022.

Vyhodnocení EO D.5: Do jaké míry považují stěžejní aktéři počátečního vzdělávání a tvůrci vzdělávacích politik „Sekundární analýzy inspekčních dat“ vzniklé v KA5 za využitelné a proč?**EO D.5: Do jaké míry považují stěžejní aktéři počátečního vzdělávání a tvůrci vzdělávacích politik „Sekundární analýzy inspekčních dat“ vzniklé v KA5 za využitelné a proč?**

Vyhodnocení EO D.5 bylo předmětem 2. Průběžné zprávy, která byla odevzdána v říjnu 2019. Další podrobné zhodnocení evaluační otázky bude v rámci Závěrečné zprávy v roce 2022.

Vyhodnocení EO D.6: Jak probíhá spolupráce s ostatními IPs a IPo v KA7 a jakých společných výsledků bylo dosaženo?

EO D.6: Jak probíhá spolupráce s ostatními IPs a IPo v KA7 a jakých společných výsledků bylo dosaženo?

Vyhodnocení EO D.6 vychází ze zjištění z provedeného terénního šetření a analýzy informací a údajů uváděných ve čtvrtletních Zprávách o realizaci projektu KSH (poslední 18. zpráva zahrnovala stav k červenci 2021). Terénní šetření zahrnovalo individuální rozhovory se zástupci realizátora ČŠI (hlavní projektová manažerka, manažerkou KA7) a pracovníky spolupracujících subjektů (MAP, P-KAP). Dále pak se zástupci pracovníků čtyř komplementárních IPs (PPUČ, SYPO, APIV B, APIV A).

Příklady aktivit spolupráce projektu KSH s dalšími IPs a IPo v období od 1. 8. 2020 do 31. 7. 2021²⁰:

- zpracovávány podklady z odborných panelů (OP) zaměřených na hodnocení žáků (zejména formativní) – formulace doporučení pro MŠMT;
- rešerše zahraniční literatury k podpoře gramotností u starších žáků (jako příprava informací do prezentací MAP apod.)
- připravován přehled aktivit v krajích k podpoře středních škol (přehled po školní inspektory a do prezentací)
- připravován podpůrný materiál k rozvoji gramotností (rešerše zahraničních zkušeností), který se nakonec stane součástí připravované publikace k uvolněným úlohám (viz KA 2).
- využití výstupů projektu Muzea Říčany k podpoře předškolního vzdělávání, předání informace inspektorům (do kmenové základny ČŠI)
 - e-learning pro inspektory
- jednání se zástupci Deloitte (iniciováno Deloitte) k možným synergiím projektu KSH s projektem na tvorbu monitorovacího rámce Strategie vzdělávání 2030 (2. 11. 2020)
- účast na pracovním setkání Pražského inovačního institutu ke zvýšení kvality vzdělávání na SŠ připravující k výkonu profese pedagogického pracovníka (26. 11. 2020)
- tvorba příručky pro formativní hodnocení, která byla dokončena v lednu 2021
 - ještě není zveřejněno, zatím jen pro doplnění ze strany inspektorů (dokončení 2022, je mimo výstupy KSH)
 - využití zkušeností z reálných situací ze škol (není v rámci KSH, v rámci KA7 jen využijí k propojení)
- během léta a podzimu 2021 (výstup byl dokončen až v průběhu podzimu 2021)²¹ proběhla setkání s projekty APIV A, APIV B, PPUČ, SRP a SYPO
 - na základě iniciativy a pod koordinací ČŠI byl společně vytvořen „Balíček podpory“ (pdf dokument) zaměřený na pedagogickou diagnostiku a formativní hodnocení, který prezentuje výstupy všech projektů k tématu formativního hodnocení

²⁰ Jedná se o aktivity popisované v ZoR v rámci realizace KA7 (informace ze ZoR byly za účelem upřesnění případně doplněny na základě rozhovoru s projektovou manažerkou KA7)

²¹ Informace o realizaci společného výstupu doplněna dodatečně ze strany manažerky KA7

- výstup předán NPI ČR a nyní probíhá finalizace a diskuse, jak výstup zveřejnit²²
- připraveny podklady na základě studia vybraných českých a zahraničních zdrojů a studií pro témata: školní klima, wellbeing, podpora jazykového vzdělávání (náměty pro inspiraci a využití zkušeností v českém školním prostředí se zvláštním zřetelem na odborné vzdělávání)
- z důvodů spojených s restrikcemi a nařízeními navázanými na epidemiologickou situaci v ČR nebyl v roce 2020 uskutečněn druhý plánovaný OP a realizace OP byla přesunuta do roku 2021 (pro rok 2021 jsou plánovány k realizaci tři panely)
- realizace odborného panelu projektu KSH na téma Hodnocení výsledků, respektive pedagogické diagnostiky (5. 5. 2021)
 - odborný panel na téma „Hodnocení výsledků, respektive pedagogické diagnostiky“
- zpracovány připomínky a návrhy na poskytnutí příručky ke studijním účelům školním inspektorům a návrh na obsah vzdělávání pro školní inspektory (předškolní vzdělávání) zaměřené na pedagogickou diagnostiku (05/2021)
- seznámení se s výstupy ze závěrečné konference dvou projektů na podporu formativního hodnocení (Heuréka a projekty šablon Střední odborné školy Mladá Boleslav)
- jako podklad pro inspekční činnost proběhlo seznámení se s materiálem Sledování úrovně vzdělávání a wellbeingu ve vybraných zemích (Partnerství pro vzdělávání 2030+)
- příprava podkladů na společné pracovní setkání týmu KA7 a zástupců NPI ČR na téma "pedagogická diagnostika"

V tabulce níže je uveden soupis aktivit realizovaných v rámci KA7 v období od 1. 8. 2020 do 31. 7. 2021²³.

Spolupráce projektu KSH s ostatními projekty IPs v průběhu období od 1. 8. 2020 do 31. 7. 2021:

Spolupráce projektu KSH s ostatními projekty	
P-KAP	• Webinář P-KAP (15. října 2020) využití výstupů P-KAP a některých I-KAP a dalších (již ukončených) projektů k podpoře gramotností • Jednání s projektem P-KAP k ŠAP (12. 11. 2020) • Uspořádán webinář projektu P-KAP Inspirace pro rozvoj čtenářské gramotnosti ve výuce oborů středního odborného vzdělávání (12. 2. 2021) • Jednání s projektem P-KAP k tématu školního akčního plánování (18. 3. 2021) • Komunikace k výstupům projektů PP UČ a P-KAP(příprava jejich závěrečné konference) • Využití podkladů k ŠAP a poznatků z práce týmu k podpoře gramotností (Edusít) • Spolupráce expertů ČŠI na platformě Edusít
SRP	• Účast na OP projektu SRP (5. 11. 2020)
IKV	• Účast na 7. setkání odborného panelu Odboru pro sociální začleňování (Agentura) MMR na téma Rozvoj kvality školy – systémová perspektiva a zkušenosti ředitelů škol

²² Práce na výstupu se zatím (v době zpracování této evaluační zprávy) nepromítla do ZoR.

²³ Aktivita realizovaná v průběhu období od 1. 8. 2018 do 31. 7. 2020 byly předmětem 2. a 3. Průběžné zprávy.

Spolupráce projektu KSH s ostatními projekty	
PPUČ	• <i>Pravidelná účast na odborných panelech (OP) MOV</i> • Komunikace k výstupům projektů PPUČ a P-KAP (příprava jejich závěrečné konference) • Studium výstupů z projektu PPUČ a jejich přenos kmenovým pracovníkům ČŠI • Komunikace k výstupům projektů PP UČ a P-KAP (příprava jejich závěrečné konference) • Pravidelné prezentace zástupců ČŠI na minikonferencích projektu PPUČ k matematické gramotnosti
MOV	<i>Projekt ukončen 04/2020</i>
SYPO	• <i>Mimo KA7 jsou inspektoři z ČŠI zapojeni do Metodických kabinetů</i> • Využití webinářů a materiálů SYPO z KA metodické kabinetů • Minikonference čtenářské gramotnosti a jednání s projektem SYPO na téma kvalita DVPP (18. 11. 2020) • Setkání metodického kabinetu SYPO (16. 11. 2020) - Národní kolokvium Přírodovědné vzdělávání • Čtyři on-line jednání k přípravě společných OP • Společné jednání OP projektů SYPO a KSH (10. 02. 2021) – představení vybraných příkladů inspirativní praxe (PIP) a diskuse v širším plénu k nastavení, realizaci a vyhodnocení kvality DVPP v návaznosti na kritéria ČŠI • Studium výstupů OP IPs SYPO, který se uskutečnil 28. 6. na téma „Jak podpořit kvalitu DVPP ve vzdělávacích institucích prostřednictvím hodnocení a sebehodnocení“ – předání informací kmenovým zaměstnancům ČŠI • Příručky vznikající v rámci metodických kabinetů SYPO byly průběžně monitorovány a následně doporučovány kmenovým pracovníkům ČŠI
KIPR	<i>Projekt ukončen 04/2019</i>
APIV-A	<i>Účast na odborných panelech projektu APIV A</i> • Účast na OP projektu APIV A (22. září 2020) • Účast na OP projektu APIV A (10. a 16. 12. 2020) • Účast na OP projektu APIV A (27. 1. 2021) • Účast na OP projektu APIV A (11. 5. 2021) • Účast inspektorů na on-line semináři Státní správa a společné vzdělávání (8. 12. 2020) organizováno APIV A • Podklady z výstupů z projektu APIV A (předání informací o výstupech do kmenové činnosti)
APIV-B	• <i>Pravidelná účast na odborných panelech</i> • Účast na OP projektu APIV B (19. 11. 2020) • Účast na OP projektu APIV B na téma „Doučování“ (13. 5. 2021) • Příručky vznikající v rámci platformy zapojmevsechny.cz z projektu APIV B byly průběžně monitorovány a následně doporučovány kmenovým pracovníkům ČŠI
KAP	Vazba na KAP viz P-KAP výše
MAP	• Konference festivalu pedagogické inspirace MAP Frýdek-Místek, která proběhla dne 3. 9. 2020 • Rešerše zahraniční literatury k podpoře gramotností u starších žáků (jako příprava informací do prezentací MAP apod.)

Spolupráce projektu KSH s ostatními projekty

- Zástupci ČSI se účastnili semináře pro MAP Posázaví (3. 12. 2020) a dalších akcí MAP v rámci kmenové činnosti ČSI

Zdroj: Informace byly převážně převzaty ze Zpráv o realizaci projektu KSH, doplněné o informace z rozhovoru s manažerkou KA7 a zástupců IPs

V platnosti zůstává, že **hlavní projektovou aktivitou v rámci KA7 Spolupráce je v souladu s požadavky výzvy a projektové charty pravidelná realizace odborných panelů (OP)**. Ty byly realizovány dvakrát ročně. Jarní odborné panely se zaměřovaly na oblast formativního hodnocení (panel Hodnocení) a na podzim jsou realizovány odborné panely zaměřené na propojování interního a externího hodnocení (panel Propojování). Na panely jsou zváni zejména zástupci a odborníci ze škol. Důraz je kladen na zajištění účasti nových (jiných) škol s cílem, aby zástupci škol přinášeli adekvátní podněty pro diskusi na panelech. Do panelů jsou zváni a účastní se jich odborníci na dané téma z akademické sféry a ČŠI.

S ohledem na diskusní charakter odborných panelů bylo ze strany zástupců projektu KSH preferováno zachování prezenční formy panelu. Odborný panel tak byl přesunut z podzimu 2020 na jaro 2021. V zimě 2021 pak bylo realizováno společné jednání odborných panelů projektu SYPO a KSH, které umožnilo ještě více propojit aktivity a výstupy obou projektů.

Spolupráce KSH s ostatními IPs pokračuje jako v předchozím období a nabývá různých forem. Kromě účasti na odborných panelech či konferencích jiných IPs se ze strany ČŠI jedná často o poskytování výstupů nebo informací z projektu KSH nebo celkově činnosti ČŠI. Informace a výstupy z ostatních IPs jsou pak komunikovány kmenovým zaměstnancům ČŠI.

I v hodnoceném období dále **pokračuje nadstandardní spolupráce projektu KSH zejména s projektem SYPO a PPUČ**. S projektem PPUČ se spolupráce zaměřuje na společnou přípravu odborných panelů na téma čtenářské a matematické gramotnosti. S projektem SYPO byla spolupráce dále prohloubena zajištěním vystoupení zástupců ČŠI na oblastních konferencích a realizací společných odborných panelů (viz výše).

Spolupráce mezi projekty KSH a APIV-B zahrnuje, stejně jako v předchozím období, kromě vzájemné účasti na odborných panelech obou projektů poskytování informací z ČŠI s tím, že zástupci ČŠI působí i jako lektori vzdělávání pro zástupce státní správy nebo se do těchto akcí zapojují jako účastníci.

Z realizovaných nadstandartních spoluprací je možné vyzdvihnout pokračující spolupráci s některými MAP. Konkrétně byl například ze strany ČŠI realizován seminář pro MAP Posázaví. Projektová manažerka MAP velmi chválila přístup ze strany ČŠI. Zejména vyzdvihovala precizní přípravu semináře, který reflektoval specifické potřeby MAP.

Za nadstandardní lze dále označit pokračující spolupráci s P-KAP v oblasti čtenářské gramotnosti na středních odborných školách. V rámci P-KAP jsou využívány výstupy projektu KSH a poznatky ČŠI. Zástupci ČŠI se aktivně zapojují do workshopů realizovaných na krajích v rámci P-KAP, kde uplatňují výstupy projektu KSH.

Nad rámec rozsahu vymezených a plánovaných aktivit v rámci KA7 byl z iniciativy a pod koordinací ČŠI společně **vytvořen dokument pod názvem „Balíček podpory“**, který prezentuje výstupy projektů KSH, APIV A, APIV B, PPUČ, SRP a SYPO k tématu formativního hodnocení. K tvorbě výstupu bylo realizováno

několik společných jednání zástupců dotčených projektů. Výstup byl předán NPI ČR k finálním připomínkám a nyní probíhá finalizace a diskuse, jak výstup zveřejnit²⁴.

Z rozhovorů se zástupci IPs opakovaně vyvstává **otázka role MŠMT ve vztahu k IPs** z pohledu možné systematizace výstupů systémových projektů. Doporučení ve smyslu vyššího zapojení MŠMT byla již evaluátorem vznesena v předchozích Průběžných evaluačních zprávách. Na základě aktuálních zjištění může evaluátor poukázat na to, že otázka role a míry zapojení MŠMT ve vztahu k IPs je stále relevantní. Samotné zhodnocení postupů na MŠMT a celkové systémové nastavení řízení IPs a práce s dosaženými výstupy překračuje rámec této evaluace a evaluátor může zástupce MŠMT pouze vyzvat, aby se touto otázkou dále interně zabývali a zejména ji komunikovali s dalšími aktéry (NPI ČR, ČŠI). S ohledem na postupné ukončování projektů a z hlediska požadavku zajištění udržitelnosti dosažených výsledků nabývá nyní tato otázka na ještě větší relevanci.

Uvedená zjištění se netýkají (a tedy ani nezpochybňují) využívání výstupů IPs ze strany MŠMT pro tvorbu strategií a další činnost ministerstva. Ale jedná se zejména o celkovou otázku koordinace IPs a systémového uchopení výstupů IPs. Řešené téma se bezprostředně dotýká sdílení výstupů a výsledků mezi IPs, proto na ně evaluátor během řešení této evaluační otázky upozorňuje. Samotné vyhodnocení interních postupů na MŠMT, ale překračuje rámec této evaluace. Evaluátor by nicméně vyzdvihl zájem zástupců IPs o větší sdílení, provázání a uplatnění výstupů napříč celou vzdělávací soustavou. Právě systematizace výstupů ze strany nebo pod záštitou MŠMT by uplatnění výstupů IPs a jejich přenos do praxe mohla výrazně pomoci. Evaluátor může na základě zjištění v rámci této evaluace doporučit tuto otázku se zástupci IPs dále komunikovat s cílem nalézt vhodné řešení, které bude ku prospěchu vzdělávací soustavy ČR a které přispěje k maximalizaci přínosů IPs.

Dobrým příkladem systematizace výstupů IPs je například iniciativa ČŠI, díky které byl nad rámec rozsahu vymezených a plánovaných aktivit v rámci projektu KSH **vytvořen dokument pod názvem „Balíček podpory“**, který prezentuje výstupy projektů KSH, APIV A, APIV B, PPUČ, SRP a SYPO k tématu formativního hodnocení (viz výše)²⁵. Tento výstup ukazuje příklad jak uchopit systematizaci výstupů IPs. Takovéto aktivity by ale měly být spíše realizovány systematicky v rámci celkové koordinace ze strany MŠMT. IPs nemají v popisu náplně svých aktivit obdobné činnosti a nelze proto v tomto směru „pouze“ spoléhat na jejich iniciativu. IPs zejména pak nemají autoritu takovou koordinaci systematicky realizovat.

Manažerka KA7 pokračovala ve snaze integrovat spolupráci s ostatními IPs a IPO i do kmenové činnosti ČŠI. V rámci KA7 je tak zajišťováno předávání informací o jiných IPs dovnitř ČŠI. Výsledkem je například úzká spolupráce ČŠI s projektem SYPO nebo APIV-B (viz výše).

Odpověď na evaluační otázku

Jak bylo již poukázáno v předchozích Průběžných zprávách, KA7 s názvem „Spolupráce s ostatními IPs a IPO v oblasti zvyšování kultury hodnocení“ byla v rámci Projektové charty vymezena s „*cílem propojovat poznatky z realizace a diskutovat nad využitelností dílčích výstupů jednotlivých projektů ve snaze o maximální synergie projektových výstupů stěžejních systémových projektů*“ s tím, že tohoto cíle bude dosaženo realizací odborných panelů a „*setkání s realizátory dalších relevantních individuálních*

²⁴ Práce na výstupu se zatím (v době zpracování této evaluační zprávy) nepromítla do ZoR.

²⁵ Dokument je dokončován v průběhu podzimu 2021 a zatím se práce na něm nepromítla do ZoR. S výstupem by MŠMT mělo být seznámeno po jeho finalizaci.

projektů systémových a ostatních“. Náplní KA7 tedy má být „diskuse nad stavem realizace jednotlivých projektů, nad připravovanými či vzniklými výstupy a nad možností vzájemných provazeb“.

Tento plánovaný cíl klíčové aktivity byl naplňován i v průběhu aktuálně hodnoceného období (08/2020 až 07/2021), a to v rozsahu jako v předchozím období realizace projektu: Spolupráce s ostatními IPs a IPo a projektem KSH probíhá pravidelně na bázi formálních a neformálních setkání. Dochází k výměně informací a výstupy projektu KSH jsou s ostatními projekty sdíleny. ČŠI v tomto směru působí zejména v roli zdroje informací pro ostatní projekty (zejm. v oblasti formativního hodnocení, na které se i zaměřují odborné panely projektu KSH). Zástupci ostatních IPs v tomto směru vyzdvihují vysokou kvalitu výstupů projektu KSH a ČŠI obecně.

Ambicí KA7 nebylo a není tvorba společných výstupů s ostatními IPs a IPo projekty (kromě společných setkávání, sdílení výstupů a organizace odborných panelů). Nicméně výstupy projektů jsou sdíleny a uplatňovány v rámci projektů navzájem (SYPO, PPUČ, MAP, KAP). K tomuto ale často dochází nad rámec projektu KSH, a to i ve vzhledem k omezenému rozsahu úvazků v KA7. V řadě oblastí je tak spolupráce s ostatními IPs a IPo nad rámec projektu KSH.

Za společný výstup lze označit organizaci společného jednání odborných panelů projektu SYPO a KSH. Nad rámec rozsahu plánovaných aktivit v rámci KA7 byl z iniciativy a pod koordinací ČŠI společně vytvořen dokument pod názvem „Balíček podpory“, který prezentuje výstupy projektů KSH, APIV A, APIV B, PPUČ, SRP a SYPO k tématu formativního hodnocení.

I na základě aktuálních zjištění je možné opět poukázat na to, že z hlediska nastavení spolupráce mezi IPs není spolupráce (kromě účasti na odborných panelech) mezi IPs obecně systematicky nastavena a je založena spíše na osobních vazbách (toto potvrzují zástupci všech oslovených IPs). Zde je nutné poukázat na to, že aktivita spolupráce je v Projektové chartě skutečně vymezena výhradně s poukazem na realizaci odborných panelů, seminářů a setkávání s realizátory dalších relevantních IPs. Se systémovým uchopením sdílení nebo přímou spoluprací na realizaci věcných aktivit se nepočítalo a ani to nebylo ve vymezení projektu předpokládáno. Přesto ale zapojení aktéři z IPs potvrzují, že požadavek na realizaci odborných panelů a sdílení mezi IPs pomohl nastartovat a v některých oblastech i skutečně prohloubit vzájemnou spolupráci. Celkově tak lze požadavek na zařazení KA Spolupráce do IPs hodnotit jako krok správným směrem pro nastavování spolupráce mezi jednotlivými aktéry. Jako zásadní ale stále chybí celková koordinační a „provazující“ role ze strany MŠMT, které by mělo být hlavním nositelem vize směřování vzdělávací soustavy (tuto roli nelze přenášet na nositele IPs).

Vyhodnocení EO D.7: Jaké byly nezamýšlené dopady projektu KSH?

EO D.7: Jaké byly nezamýšlené dopady projektu KSH?

Nezamýšlené dopady realizace projektu byly vyhodnoceny v návaznosti na řešení zejména EO D.2, D.3, D.4 a D.5, které byly předmětem předchozích Průběžných zpráv.

Odpověď na evaluační otázku

Při hodnocení pro 4. Průběžnou zprávu nebyly identifikovány žádné nové (dosud nezjištěné) nezamýšlené dopady projektu KSH.

4 Závěry a doporučení

4.1 Hlavní závěry a doporučení

EO D.1: Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu KSH v souladu s projektovou žádostí?

Aktualizované vyhodnocení postupu realizace projektu KSH, analýza projektových výstupů a terénní šetření potvrzují zjištění z předchozích Průběžných zpráv.

Hlavní (pozitivní) zjištění

- Projektové aktivity probíhají v předpokládaném rozsahu a dle plánovaného harmonogramu s tím, že v důsledku pandemie COVID-19 a zpoždění s přípravou mezinárodních šetření dané mezinárodním kontextem bylo přikročeno k prodloužení realizace projektu a posunutí termínu finalizace některých projektových výstupů (zejména KA3),
- S ohledem na dosavadní postup realizace projektu lze předpokládat naplnění cílů projektu (naplnění cílů projektu bude předmětem Závěrečné zprávy),
- Pro dosavadní překážky (bariéry), které se v rámci realizace projektu vyskytly, projektový tým volil vhodné kroky k jejich překonání. Nebyly tak identifikovány žádné bariéry, které by ohrožovaly naplnění plánovaného (upraveného) harmonogramu a cílů projektu,
- Pro rizika potenciálně ohrožující naplnění cílů projektu má realizační tým nastaven postup k jejich řízení tak, aby tato rizika byla eliminována nebo zmírněna a neohrožovala dosažení projektových cílů,
- Interní evaluace je realizována v souladu se záměry projektu a přispívá k optimalizaci postupu realizace a kvalitě výstupů projektu (výstupy a zjištění interní evaluace jsou zpětně reflektována v nastavení projektových aktivit),
- Vysoký důraz je kladen na proces recenzních řízení k průběžným projektovým výstupům s tím, že zapojení aktéři podněty ze strany recenzentů vnímají jako podnětné a i samotní recenzenti potvrzují, že jejich podněty jsou reflektovány,
- Rozsah školení realizovaných v rámci KA6 odpovídá potřebám cílových skupin a překračuje původně plánovaný rozsah.

Negativní zjištění (příležitosti pro zlepšení)

- Negativní zjištění z hlediska postupu realizace projektu nebyla identifikována – projektové procesy jsou nastaveny a realizace projektových aktivit směřuje k naplnění projektových cílů,
- Projektové výstupy určené pro školy budou zatím zveřejňovány pouze v Databázi výstupů projektů OP VVV. Ze strany ČŠI budou v plné šíři zveřejněny až na metodickém webu ČŠI, jehož příprava se opozdila. Jeho spuštění je nyní plánováno nejpozději před školním rokem 2022/2023

- Specialisté a garanti zapojení do 1. vlny příkladů inspirativní praxe – PIP (KA2) poukazovali už v září 2019 na to, že ani rok po odevzdání finální verze z jejich strany nebyly ještě PIP vydány. Dle jejich vyjádření s nimi již chtěli pracovat. V září 2021 bylo zveřejněno prvních 25 PIP, ostatní budou postupně zveřejňovány v Databázi výstupů projektů OP VVV. S publikací PIP ze strany ČŠI se počítá až na metodickém webu ČŠI (Pozn.: příprava PIP je ale v souladu s projektovým harmonogramem),
- Externí vlivy v podobě situace ohledně pandemie COVID-19 a zpoždění v přípravě mezinárodních šetření ovlivnilo harmonogram u aktivit KA2, KA3, KA5 a KA6. Z toho důvodu bylo přikročeno k posunutí harmonogramu realizace projektu.

EO D.6: Jak probíhá spolupráce s ostatními IPs a IPo v KA7 a jakých společných výsledků bylo dosaženo?

Aktualizované vyhodnocení postupu realizace KA7, analýza výstupů a terénní šetření potvrzují zjištění z předchozích Průběžných zpráv.

Hlavní (pozitivní) zjištění

- Spolupráce s ostatními IPs a IPo a projektem KSH probíhá pravidelně na bázi formálních setkání (zejména odborné panely) a neformálních setkání, tedy v souladu s očekáváními,
- Mezi projekty probíhá výměna informací a jsou předávány výstupy,
- S některými projekty (SYPO, PPUČ, MAP, P-KAP, SRP) probíhala nadstandartní spolupráce,
- Z iniciativy ČŠI byl ve spolupráci s projekty APIV A, APIV B, PPUČ, SRP a SYPO společně vytvořen dokument pod názvem „Balíček podpory“, který prezentuje výstupy projektů k tématu formativního hodnocení.

Negativní zjištění (příležitosti pro zlepšení)

- Negativní zjištění z hlediska postupu realizace KA7 nebyla identifikována – realizace KA7 probíhá v předpokládaném rozsahu (respektive tento rozsah s některými dodatečnými aktivitami přesahuje),
- Klíčovým aspektem spolupráce, jak potvrdili zástupci více IPs, jsou zejména osobní vztahy. Na této bázi sice výměna informací mezi IPs probíhá, chybí ale systémové nastavení spolupráce (kromě realizace odborných panelů). Tento přístup ale odpovídá původnímu předpokladu nastavení a rozsahu KA7 – Spolupráce,
- Podle vyjádření zástupců IPs by bylo žádoucí, aby MŠMT celkově uchopilo a zajišťovalo systematizaci výstupů systémových projektů. Za tímto účelem by zástupci IPs uvítali např. i realizaci společných setkání dříve organizovaných na MŠMT.

EO D.7: Jaké byly nezamýšlené dopady projektu KSH?

Hlavní (pozitivní) zjištění

Nezamýšlené dopady projektu KSH nebyly v rámci šetření pro 4. Průběžnou zprávu identifikovány.

4.2 Doporučení ve vazbě na závěry

V návaznosti na evaluační zjištění nebyla formulována žádná nová doporučení.

Relevantní (dosud nenaplněná) doporučení z předchozích evaluačních zpráv byla aktualizována s ohledem na stávající zjištění.

Pozn.: v rámci připomínkových řízení k této zprávě MŠMT vhodně zareagovalo a v databázi výstupů OP VVV přidalo k PIP klíčová slova „příklad inspirativní praxe“ tak, aby byly PIP v databázi lépe a snadněji dohledatelné.

5 Zhodnocení zapracování doporučení z předchozí zprávy

Zhodnocení zapracování doporučení z předchozích evaluačních zpráv, která dosud nebyla naplněna:

Č.	Název doporučení	Text doporučení	Závěr, ze kterého vychází	Nositel doporučení	Zhodnocení zapracování doporučení evaluátorem
1	Včasnější zveřejnění příkladů inspirativní praxe (PIP) po jejich finálním odevzdání ze strany garanta PIP	PIP z dalších vln po jejich finálním odevzdání ze strany garanta a specialisty zveřejňovat dříve než je tomu u 1. vlny. Pozn.: je nezbytné zachovat kvalitu revizí a tím i finálních výstupů.	PIP z 1. vlny nebyly zveřejněny, přestože uběhl rok od předání finální verze ze strany škol a garantů. Školy a garanti na toto poukazovali v rozhovorech s tím, že by se již s PIP mělo pracovat.	ČŠI	PIP z 1. vlny dosud byly zveřejněny pouze v Databázi výstupů projektů OP VVV. S jejich zveřejněním ČŠI počítala na přelomu roku 2020/2021. Aktuálně ČŠI se zveřejněním na svém webu počítá až nejpozději před začátkem školního roku 2022/2023.
2	Komplexní tematické zastřešení vybraných/klíčových témat z výstupů IPs ze strany MŠMT	MŠMT by mělo jako „držitel vize“ propojovat a koordinovaně šířit výstupy projektů a toto nenechávat jen na aktivitách samotných IPs. Cílem by v tomto směru mělo být systémové uplatnění výstupů a zajištění jejich maximálního propojení a šíření (tzv. systematizace výstupů IPs). Při komplexním uchopení konkrétní věcné otázky (například čtenářská gramotnost, nebo sběr dat) by bylo	Veškerá odpovědnost za šíření výstupů a sdílení je ponechána na úrovni projektů (IPs). MŠMT by mělo (dosud tomu tak není) zajišťovat systematizaci výstupů IPs.	MŠMT	Dle vyjádření zástupců MŠMT sekce 4 mají odpovědnost za šíření výstupů projektů zejména jejich realizátoři s tím, že MŠMT zajišťuje zveřejnění relevantních výstupů v Databázi výstupů OP VVV, respektive na RVP.cz. Dle vyjádření zástupce MŠMT sekce 2 MŠMT s šířením výstupů pomáhá, respektive je aktivně zajišťuje. Podmínkou ale je, aby projekty flexibilně reagovaly na potřeby MŠMT. Bylo zdůrazněno, že flexibilita je projektům umožněna na základě dobře fungující spolupráce mezi sekci 2 a 4.

Č.	Název doporučení	Text doporučení	Závěr, ze kterého vychází	Nositel doporučení	Zhodnocení zapracování doporučení evaluátorem
		rovněž vhodné přizvat experty z odborné veřejnosti (akademické sféry, NNO).			Aktuálně: Toto téma bylo opětovně vyzdvíženo ze strany realizátorů IPs. Evaluátor tak musí na toto téma opětovně upozornit a to i s ohledem na požadavek zajištění udržitelnosti výsledků systémových projektů po jejich skončení a také s ohledem k nastavení nového programového období. Evaluátor MŠMT doporučuje toto téma se zástupci IPs (resp. NPI ČR a ČŠI) diskutovat prostřednictvím společného setkání/kulatého stolu s cílem nalézt vhodné řešení pro všechny zúčastněné.
3	Zajištění zpracování sekundárních analýz i po skončení projektu KSH	Sekundární analýzy z výstupů mezinárodních šetření se ukazují jako velmi přínosné při formulaci strategií na úrovni MŠMT i krajů a při nastavování dotačních programů.	Sekundárních analýz jsou zpracovávány v rámci KA5 projektu externími experty.	MŠMT/ČŠI	Doporučení je relevantní pro období po skončení realizace projektu KSH.

6 Seznam použitých zdrojů a literatury

Seznam hlavních použitých zdrojů:

- Metodické dokumenty k výzvě (dodáno ze strany zadavatele)²⁶,
- Žádost o podporu projektu KSH (včetně Projektové charty a dalších dokumentů) (dodáno ze strany zadavatele),
- Zprávy o realizaci a její přílohy (včetně 4. Průběžné sebehodnotící zprávy) (dodáno ze strany zadavatele),
- Databáze výstupů projektů OP VVV (<https://databaze.opvvv.msmt.cz>)
- Webové stránky ČŠI a dalších IPs,
 - ČŠI (<https://www.csicr.cz>)
 - Projekty IPs realizované NPI ČR (<https://www.npi.cz/projekty>)
 - Projekt IKV (<https://www.socialni-zaclenovani.cz/individualni-projekt-op-vvv-inkluzivni-a-kvalitni-vzdelavani-v-uzemich-se-svl>)

²⁶ Výzva č. 02_15_001 - Pro individuální projekty systémové Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (<https://opvvv.msmt.cz/vyzva/vyzva-c-02-15-001-pro-individualni-projekty-systemove-operacniho-programu-vyzkum-vyvoj-a-vzdelavani.htm>)

7 Přílohy

Příloha I: Technická zpráva

Příloha II: Technické materiály k realizovaným šetřením (interní dokument)

Příloha III: Dokument obsahující hlavní závěry v prezentované formě (Dashboard)